

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXXVI 2001 FEBRUARY - VASARIO 27, Nr. 8

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

Lietuva 1990 - aisiais.

LIETUVA - NEPRIKLAUSOMYBĖS
DEŠIMTMETIS

Valstybė ir tauta

Kai 1990 Kovo 11-tą Lietuvos Seimui atkūrus Lietuvos nepriklausomybę grįžau iš Lietuvos, Lemontė, PLC kalbėdamas tiesiog prisiekiau - po penkerių metų Lietuva žydės. Berods trylika universitetų ar aukštųjų mokyklų, apie 70,000 studentų, apie 30 mokslo institutų, 5000 mokslinių bendradarbių Lietuvos mokslo akademijoje - tokia gausa inteligentijos, laisvę gavusi, ir Himalajų kalnus gali nuversti. Jeigu gal tik kelis nuošimčius pajėgumo turėdama, aštuonioliktaisiais metais atsikūrusi Lietuva šuoliais lėkė į modernių Europos valstybių gretas, ko tad galėjau tikėtis iš taip išsimokslinusios Lietuvos, dar ir supramonintos, sumiesčiointos, motorizuotos, sparnuotos, vandenynais plaukiojančios.

Praėjo tie mano minėti penkeri, praėjo ir dešimt, ir kaip aš apsirikau - net ir nepatogu prisipažinti. Dabar jau nieko pranašauti nebedrįstu, o dėl ateities ir drebėti pradėdau. Priežastis - apie kurią prieš dešimt metų nebūčiau drįsęs nė pasvajoti. Ir mano baimė yra dėl tokio dalyko, į kurį šiais modernizmo laikais daug kas nė dėmesio nekreipia. Visas Lietuvos bėdas atsakingieji verčia ekonomikai. Duokim žmonėms daugiau duonos, ir bėdos išnyks. Man betgi atrodo, kad yra dar ir kita, ir žymiai didesnė bėda: kur Lietuvos valstybėje yra tauta? Tiek metų

Bronius Nainys

kentėjusi, kovojusi, šimtus tūkstančių aukų sudėjusi, geriausius savo vaikus praradusi, nepriklausomybę atkūrusi, savo valstybėje ji nebeturi vietos. Ir jeigu reikalai kitaip nepasisuks, kur lietuvių tauta bus po kitų dešimt metų. Ypač kai ji, išsivadavusi iš vienos, ją naikinusių mėsmaalės, bus įgrūsta į kažkokią kitą neaiškia sąjungą, toks pat bejėgis nykštukas, koks buvo sovietinėje sistemoje, be jokių garantijų, be jokios apsaugos.

Tautos buvimo klausimas

Gal čia ir per daug tos baimės, per radikaliai, per kietai aš ją išsakau, per jautrus esu kitiems gal visiškai nieko nevertiems, bet man labai svarbiems, dalykams, bet tai įtaigauja jau daug priešingų reiškinių net pačioje aukščiausioje Lietuvos vadovybėje. Paguoda tik, kad tame lauke aš visgi ne vienas esu. Įrodymui, kviečiuosi liudininką.

Kazys Almenas, išeivijoje brandintas kultūrininkas - rašytojas, istorikas, teatralas, žurnalistas, "Kultūros Baruose" (2000 m. nr. 3) straipsnyje "Stambiausias dešimtmečio laimėjimas" taip rašo: "Kultūros baruose" surengtoje dešimtmečio straipsnių serijoje, manau, bus rašančių apie kultūrinės, mokslo, ekonomines ir apie kitas sritis. Visos jos svarbios. Tačiau... man

minties tėkmę neišvengiamai užgožia kitas klausimas. Jį sunku įsprausti į kokius rėmus, nes tai klausimas ne apie mūsų buitį, o apie mūsų egzistavimą, ne valstybės, o pačios tautos..." rašo Almenas. "Visai neseniai, Sovietijos metais, buvome pasmerkti išnykti kaip tauta, išnykti kaip savo kalbą, istorinę atmintį, savitas vertybes bei estetikos pajautimą puoselėjanti visuomenė... Buvome labai arti pražūties ribos, ir toje, dar taip netolimoje praeityje, didžiuma Lietuvos visuomenės narių su išnykimo grėsme buvo susigyvenusi" - prisimena autorius tame pačiame žurnale rašęs prieš trejetą metų (1997, nr. 11). O šiandien Almenas jau džiaugiasi, nes "Nepriklausomybės dešimtmečio svarbiausias pasiekimas yra, kad sovietmečiu egzistavęs neišvengiamas pavojus ištirpti rusiškoje, sovietiškoje slavų terpėje yra panaikintas... Prieš šį pasiekimą visa kita - ir pasiekimai, ir pralaimėjimai tampa antrareikšmiai".

Sutinku. Pasakyta teisingai. Tautos išnykimo pavojus iš sovietų pusės nebėra. Tačiau ar jis visiškai dingęs, mano supratimu, klausimas dar neatsakytas.

Tad gal, pasidžiaugęs sovietmečiu egzistavusio tautos išnykimo pavojus pašalinimu, ne be reikalo Kazys Almenas teigia, kad "yra argumentuojančių, ir visai pagrįstai, kad vieno pobūdžio pavojai tapo pakeisti kitais. Išny-

kimas rusiškoje - sovietinėje terpėje nebegresia, tačiau dabar mus apėmė viską niveliuojanti pasaulinė masinė kultūra, ir tapo akivaizdu, jog atsparumo jai turime nedaug. Taip yra, ir su šia bėda mums, kaip ir visoms kitoms, mažoms ir didelėms tautoms, tenka dabar rungtis. Šios rungties pasekmė, laimėjimai kaip ir pralaimėjimai, bus viena iš svarbiausių temų, kurios bus nagrinėjamos, apibendrinant būsimąjį dešimtmetį".

Su išore, su tom kitom, pas mus besiveržiančiom, kultūrom, gal ir pajėgtumėm rungtis, jeigu sutartumėm viduje. Bet tik apgailėti tenka, kad tokie patys pavojai tyko net iš tų mūsų įstaigų, kurios turėtų būti tautos atsparumo tvirtovės. Tokią tvirtovę - tautiškai jaunimą auklėjančią mokyklą - kūręs Švietimo ministras Zigmas Zinkevičius buvo pašalintas. Jį pakeitęs Kornelijus Platelis, vos tik pareigas pradėjęs, aiškino, kad jis neugdysias ypatingo, tautą mylinčio, patrioto, bet kažkokį susipratusį valstybės pilietį. Žinoma, susipratusio piliečio valstybei reikia, bet dar labiau Lietuvai reikalingas lietuvių tautą mylintis, susipratęs jos patriotas. Be tokių žmonių lietuviai ir toliau bus tik nykstanti tauta, nors valstybės piliečiai ir gausėtų. O dabar aplamai ir gyventojų, ir ypač lietuvių, mažėja. Jau keleri metai kai apie 4000 žmonių miršta daugiau negu gimsta. Kiek per dešimtį metų lietuvių iš tėvynės išvyko, niekas nežino. O kiek jų sunaikins užuot tautiškumo lyg koks naujas išradimas brukamas kosmopolitinis pilietiškas? Lyg Lietuvoje tokios pilietinės visuomenės niekada nebūtų buvę. Ar, pvz., prieškarinė nepriklausoma Lietuva, būdama tautinė valstybė, nebuvo kartu ir pilietinė visuomenė? Visi valstybės piliečiai turėjo vienodas teises, nepaisant, kokios tautybės jie buvo. Valstybėje tarpo visos religijos, tautinės mažumos turėjo savo mokyklas, spaudą, galėjo kalbėti kokia kalba tik norėjo, puoselėti savo tautų, kultūrą, papročius, tradicijas. Politiniai varžtai buvo visiems vienodi: ir lietuviams, ir kitataučiams. Tad ir kyla klausimas, ar tos pilietinės visuomenės toks įkylus grūdimas nėra tik naujas, kol kas dar užslėptas, tautos jeigu dar ir nenaiškinimas, tai bent jos slopinimas? Pilietinės visuomenės

įtaigautojai atrodo ir paties tautos vardo baidosi, tautines idėjas puoselėjantieji pilietininkams sapnuojasi naciais bei fašistais. Tauta jiems jau kažkokia panieka. Taip pat panieka ir jos pagrindinė tvirtovė lietuvių kalba, kurią jie, vienas su kitu lenktyniaudami, kiek galėdami teršia. Svetimžodžių pilni žurnalai, laikraščiai, televizijos, radijo laidos, vartojamų net nesuokiant jų prasmės. Tai patvirtina ir literatūros kritikas Vytautas Kubilius toje pačioje "Kultūros barų" laidoje rašinyje "Lituanistika pervertų metais". Jis rašo: "Jau laisvės metais, 'postmodernistų' rašiniuose suabejota ir droviai nusigręžta nuo vertybių, kurios ir sovietmečiu buvo ginamos bei adoruojamos bent kūrinių potekstėse. Tėvynė, tauta, vienybė nustumiamos į reliktyvių provincijos sąvokų sąrašą, kuris paskelbiamas 'reakcionierišku fundamentalizmu'. XIX a. pabaigos tautinio judėjimo veikėjams prikišamas primityvus nacionalizmas, o kovotojai dėl spaudos laisvės apšaukiami litvomanais". Jau nekalbant apie jų požiūrį į dėl Lietuvos laisvės kovojusius partizanus, pagrindžio disidentus.

Tautinės valstybės klausimas

Aplamai tą klausimą svarstydami, pilietininkai tiesiog nusikalba. "Sąvokos 'tautinis' ir 'demokratija vargu ar suderinamos' - ten pat teigia Raimundas Lopata straipsnyje "Apie laisvą valstybę ir visuomenės laisvę". "Ar įmanoma rimtai tikėtis, kad Lietuva - pati viena - galėtų sukurti demokratine visuomenę?" Jam "kur kas labiau norėtųsi matyti Lietuvą kaip sudėtinę demokratinio pasaulio dalį". Ar ne panašiai kaip Lietuva buvo Sovietų Sąjungos "sudėtinė dalis" Sovietų Sąjungos?

Argi nesiabinga net kalbėti? Už lietuviybės išlaikymą reikės grumtis pačioje Lietuvoje, pačioje tautoje. Pirmiausia reikia išvyti iš galvos nesąmonę, kad tautinė valstybė kartu negali būti ir demokratine visuomenė. Kad jos nebus, jei Lietuvoje vyraus lietuvių tauta ir tos tautos kalba bus valstybinė. Juk mes nekalbame apie diktatūrą, kuri būtų toks pat blogis ir vyraujančiai lietuvių tautai. O demokratine santvarka visų piliečių teises gina ir saugo vienodai. Tad

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ PREZ. V. ADAMKUS BAIGĖ VIZITĄ INDIJOJE

Mumbėjus, vasario 23 d. (ELTA). Valstybinį vizitą Indijoje baigė Lietuvos prez. Valdas Adamkus. Prieš išskrendant atgal į Lietuvą, šalies vadovas ir jį lydinti delegacija pusdienį vietos laiku paskyrė ekskursijai po Dramblio salą. Ši sala ypatinga tuo, kad yra laikoma žymiausia dievo Šyvos buveine. Šiai dievybei paskirta šventykla buvo atrasta šeštame amžiuje, kai ji dar vadinosi Garapuri vardu - Tvirtybės miestu. Ir tik vėliau portugalai ją pervadino Dramblio sala.

Indijoje vykusio valstybinio vizito metu V. Adamkus Indijoje susitiko su šios šalies vadovybe, buvo pasirašytos dvišalės sutartys dėl kultūros ir susisiekiimo. Be to, buvo perduota mūsų šalies humanitarinė pagalba Indijai, nukentėjusiai nuo stiprių žemės drebėjimų.

Pakeliui į Indiją V. Adamkus su darbo vizitu viešėjo Jungtiniuose Arabų Emyratuose.

Su valstybiniu vizitu Indijoje V. Adamkus lankėsi pirmą kartą - paskutinis iš Baltijos valstybių vadovų 1997 metais šioje šalyje lankėsi Latvijos prez. Guntis Ulmanis, o 1999-aisiais - Estijos prez. Lennart Meri.

■ PRADEDAMI RINKTI DOKUMENTAI KOMPENSACIJOMS

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras vasario 23 d. informavo gyventojus, pretenduojančius į kompensacijas už priverstinius darbus nacionalsocialistinio režimo metais darbininės Austrijos teritorijoje, kad centras pradeda rinkti dokumentus, patvirtinančius pretendentų teisę į kompensaciją, praneša ELTA.

Kiekvienas centro duomenų bazėje užregistruotas pretendentas paštu gaus anketą, kurią užpildęs ir pridėjęs patvirtinančius dokumentus (originalus arba notaro patvirtintas kopijas), turės atsiųsti atgal į centrą. Jeigu gyventojas nėra užsiregistravęs, jis gali kreiptis į centrą ir jam bus išsiųsta anketa. Vertimus be papildomo mokesčio atliks pats centras. Tuo atveju, jeigu dokumentų trūks, jų bus ieškoma Austrijos archyvuose. Dokumentus Austrijos "Susitaikymo fondui", per kurį bus mokamos kompensacijos, reikia pateikti iki kitų metų balandžio mėnesio. Įpėdiniai kompensaciją gaus, jeigu teisėtai pretendentas mirė 2000 metų vasario 15 dieną arba po šios datos. Esant keletui įpėdinių, teisę į kompensaciją lygiomis dalimis turi visi įpėdiniai. Austrijos susitaikymo fondas nemokės kompensacijų buvusiems karo belaisviams, internuotems asmenims, buvusiems Mauthauzeno koncentracijos stovyklos ir jos filialų kaliniams, Dachau koncentracijos stovyklos filialų, kurie buvo šiandieninės Austrijos teritorijoje, bei getų kaliniams. Jiems kompensacijas mokės Vokietijos fondas "Atmintis, atsakomybė ir ateitis".

■ KONFERENCIJAI - 180 TŪKSTANČIŲ LITŲ

Vyriausybė leido Žemės ūkio ministerijai panaudoti 180 tūkstančių iš Specialiosios kaimo rėmimo programos žemės ūkio ministrų konferencijai surengti.

Kaip praneša ELTA, balandžio 29 - gegužės 1 dienomis rengiama Vidurio ir Rytų Europos žemės ūkio ministrų konferencija, į kurią pakviestos Vidurio ir Rytų Europos ministrų delegacijos ir Europos Sąjungos Komisijos atstovai.

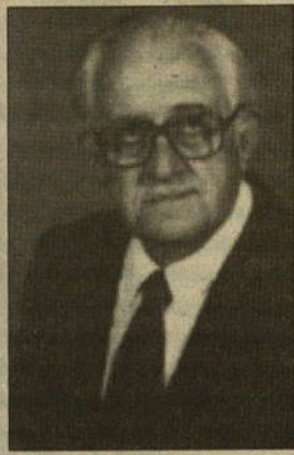
■ VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PROBLEMOS

Konservatorių partijos vadovo, Seimo nario Vytauto Landsbergio nuomone, visam Sausio 13-osios kaltinamųjų sąrašui, kurio veikėjus tuometinis Rusijos prezidentas Boris Jelcin buvo žadėjęs išduoti, turi būti paskelbta vidaus ir tarptautinė paieška.

"Kodėl Vidaus reikalų ministerija iš Sausio 13-osios bylos kaltinamųjų ieško tik A. Naudžiūno ir neieško kitų?" Prisimindamas ankstesnes nusikalstamo VRM archyvų naikinimo ir panašias istorijas, labai tuo nesistebiu", pažymi V. Landsbergis savo komentare.

Jo nuomone, Vidaus reikalų ministerija per 10 metų buvo ir liko labiausiai sovietinė. Jis pažymi, kad sistemos savigny visada pasirodydavo stipresnė už mėginimus ką nors pakeisti. V. Landsbergis teigia, kad tik per tuos vienerius metus, kai Vyriausybei vadovavo konservatorius Andrius Kubilius, žengta įstatyminiu reorganizacijos keliu, bet ir tai, palietus atlyginimų priedus, kilo didžiulis pasipriešinimas. Konservatorių vadas pabrėžia, kad darbo ydos ministrus ir komisarų jaudina kur kas mažiau. V. Landsbergis apgailestavo, kad dabartinis vidaus reikalų ministras Vytautas Markevičius nepajėgė padaryti ryžtingo sprendimo dėl savo viceministro Ramūno Darulio. "Gal pajėgs imtis veiksmų dėl Sausio 13-osios bylos. Jeigu valstybė yra valstybė, ji turi ginti savo piliečius ir persekioti žudynių kaltininkus užsienyje", pabrėžė V. Landsbergis.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Pirmasis žingsnis JAV naujojo prezidento į užsienį buvo pietinio kaimyno Meksikos aplankymas. Prezidentas G.W. Bush Meksikoje pirmą kartą aplankė prezidento Vincente Fox motiną, įteikė jai simbolinę savo dovanėlę ir pabučiavo į skruostą. Prezidentas Bush pareiškė korespondentams, kad Meksika yra didžiausia kaimyninė valstybė, su kuria Ameriką riša daug bendrų klausimų: prekyba, imigracijos klausimai ir narkotikų prekyba. Tuos klausimus teks aptarti abiem naujiems valstybių prezidentams. Jau naujų, artimų, glaudžių santykių komisija, kuri svarstys ir bandys susitarti dėl naujų, artimų, glaudžių ryšių. Jau žinoma, kad bandoma praplėsti laikinų darbininkų Amerikon įsileidimo programą. Meksikiečiai galės legaliai, su oficialiomis vizomis atvažiuoti į JAV ir čia dirbti darbus, kurių nenori amerikiečiai bedarbiai. Prieš meksikiečių darbininkų legalų įsileidimą dažnai kovoja JAV darbininkų unijos, bijodamos, kad legaliai atvykę meksikiečiai iš žemės ūkio darbų ilgainiui pereis į kitus darbus, su geresniais atlyginimais ir tuo pakenks amerikiečiams.

• **Prezidentas George W. Bush** vasario 15 d. susitiko su Valstybės departamento pareigūnais, pasakė jiems kalbą, padėkojo už jų darbą, pagerbė mirusius diplomatus, prisakdino 38 naujus. Jis pabrėžė, kad diplomatijos darbas nesulaukia didelių pagerbimų spauldoje, nes tai tylus darbas, tačiau be jo negalima apsieiti. Jis pasakė, kad Amerika kartu veikia su viso pasaulio žmonėmis, įskaitant Kiniją, Rusiją, tačiau svarbiausias uždavinys yra veikti kartu su kaimynais, o jie yra Šiaurinėje ir Pietinėje Amerikoje. Mes privalome kartu su Vakarinės hemisferos gyventojais kartu siekti laisvės ir turtingumo, pasakė prezidentas.

• **Amerikos ir Izraelio oro gynybos jėgos** pravedė jau

GERI KAIMYNŲ RYŠIAI

Meksikos prezidentas Vincente Fox, panašiai kaip ir JAV prezidentas G.W. Bush turi Meksikoje nemažą dvarą (Bush dvaras yra Texas valstijoje) Meksikos prezidento pavardė skamba keistai, nes jis kilęs iš airių-amerikiečių šeimos. Jo senelis Joseph Fox, pagyvenęs Amerikoje, susitaupęs šiek tiek pinigų, atvažiavo 1913 metais iš Ohio į Guanajuato guberniją Meksikoje. Čia jam labai patiko klimatas, kalnai ir jis nusipirko 2,000 akrų žemės. Begyvendamas savo ūkyje senelis sutiko meksikietę merginą, ją vedė ir sukūrė šeimą. Po Meksikos revoliucijos šeima prarado dalį nacionalizuotos žemės, tačiau gausi ir veikli šeima plačiai pagarsėjo su savo arklių ūkiu ir prie jo išaugusiu San Cristobal miesteliu. Iki šių dienų daugelis aplinkinių gyventojų sausio 6 dieną susirenka į Fox dvarą ir švenčia Trijų karalių dieną. Žmonės labai religingi, jie mielai švenčia šeimos iš Amerikos atvežtą Padėkos dieną, kurioje pagrindinis patiekalas yra kalakutas. Labai mėgiamas ir Fox motinos Mercedes pagamintas pyragas. Dabartinis Meksikos prezidentas buvo išrinktas visos gubernijos gubernatoriumi, o pagaliau visa Meksika išrinko jį vyriausia valstybės galva, nes jis daugelį problemų bandė kitaip spręsti negu kiti prezidentai.

Abiejų prezidentų pasitarimuose Meksikos prez. Fox pažadėjo kiek galima mažinti savo piliečių nelegalią emigraciją, tačiau įrodinėjo, kad

tokių emigrantų nebūtų, jei Meksikos darbininkai gautų didesnes algas pačioje Meksikoje. Pasitarimuose prez. Bush skatino Meksikos prezidentą padėti išspręsti elektros energijos stoką Californijoje ir kitose Meksikos sieną siekiančiose vietovėse. O Amerika dėsianti pastangas prisidėti naftos vamzdžių linijų tiesimu iš Meksikos į JAV. Dvi Californijos dujų ir naftos bendrovės jau gavo leidimus nutiesti 215 mylių natūralių dujų vamzdžių liniją iš Arizonos į Californiją. Taip bus priartėta prie Meksikos įlankos dujų šaltinių, kurių energija gamins elektrą. Jau statoma jėgainė prie Mexicali miestelio. Čia Bostono bendrovė InterGen planuoja gaminti 765 megavatų. Kita bendrovė "Sempra Energy" planuoja netoli kitą, 600 megavatų jėgainę. Ši San Diego bendrovė džiaugiasi, kad darbai vyksta netoli energijos šaltinių ir nereikės tiek ilgai laukti sprendžiant ginčus apie energiją iš tolimų Aliaskos šaltinių. Dujų turbinų ir tuo naudingos, kad su naujais technologijos aparatais mažiau yra teršiamas oras netoli jėgainių.

Prezidentų pasitarimuose buvo jau kalbama apie sezoninio darbo planą. Jis nekalba apie legalią rezidenciją darbininkams iš Meksikos. Jiems bus teikiamas sveikatos draudimas, už kurį mokės darbdaviai. Kiekvienas darbininkas per savo darbo istoriją galės "sutaupyti" dar nenustatytą darbo trukmę. Po tiek ir tiek mėnesių ar metų darbininkas gaus teisę prašyti rezidento teisių.

Keliais sakiniiais

prieš metus planuotus bendrus manevrus. Šie pratimai, pavadinti "Juniper Cobra" išbandė radaro sekimo stotis, galimybes "sugauti" ir sunaikinti į Izraelio teritoriją skrendančias raketas. JAV jūrų laivyno keli laivai "puolė" Izraelį, o jį gynė 400 žmonių oro gynybos brigada, atvykusi iš savo bazių Vokietijoje.

• **Izraelio Darbo** partijos vadovybėje įvyko skilimas. Daug įtakingų partijos veikėjų pasitraukė iš vadovybės, kai sužinojo, kad buvęs premjeras Ehud Barak sutiko dalyvauti rinkimus laimėjusio Likud partijos "vanago" koalicinėje vyriausybėje. Tarp naujų Barak priešininkų yra ir tokių, kurie patys norėtų būti Darbo partijos vadovai.

• **JAV ir Britanijos** karo lėktuvai puolė Irake oro gynybos radaro stotis ir vadovavimo centrus. Puolime dalyvavo ir Persų įlankoje plaukiojančio lėktuvnešio "Harry S. Truman" lėktuvai. Irakas smarkiai išplėtė savo oro gynybos sistemą ir sulaužė savo JT duotus įsipareigojimus, pasakė Pentagono atstovai.

• **Irako radijas** paskelbė, kad Amerikos ir Britanijos karo lėktuvai nelegaliai puolė Irako teritoriją, nužudė du žmones ir devynis sužeidė. Irakas, kaip pagrasino prezidentas Saddam Hussein, nedovanos šios agresijos ir ginsis visomis jėgomis ore, vandenyje ir žemėje.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiros numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KARALIAUČIAUS KRAŠTO ATEITIS PASAULIO SPAUDOJE

Didžiosios Britanijos laikraštis "The Sunday Telegraph" paskelbė straipsnį, kuriame rašoma, jog Vokietija rūpinasi ekonominiiais ryšiais buvusioje Rytų Prūsijos sostinėje Karaliaučiuje. Ta sritis, regis, bus Europos rūpestis, nes Vokietija slapta derasi su Rusija dėl Karaliaučiaus prekybos sutarties. Europos sąjunga galėtų tartis dėl tokios sutarties sudarymo, kuri neseniai paskelbė savo politinį nusistatymą to krašto atžvilgiu. Vokietijos pareigūnai patvirtino tai, kai kancleris Gerhard Schroder lankėsi Maskvoje, kad ten buvo kalbama apie Karaliaučiaus prekybos sutarties galimybes su Europos sąjunga. Minėto dienraščio teigimu, Berlynas už tai žadėjęs nurašyti dalį 22 milijardų svarų Maskvos skolos. Dienraščio nuomone, tokia prekybos sutartis grąžintų Karaliaučiaus sritį Vokietijos įtakon. Ta mintis kilo kancleriui Schroder besitariant su Rusijos prezidentu Putin dėl Maskvos skolos Vokietijai, nes Maskva aiškiai pasakiusi, jog dėl ekonominių priežasčių negalės grąžinti visos skolos ir pasiūlė vokiečiams Rusijos kompanijų akcijų. Tai sudarytų sąlygas Vokietijai daryti įtaką Rusijos ekonominei politikai.

Kaip žinome, Sovietų Sąjungos Raudonoji armija tą sritį prie Baltijos jūros užėmė karo metu ir 1945 metų pavasarį pavadino Kaliningrado sritimi. Tad bet koks viešas pareiškimas apie galimą Vokietijos mėginimą atgauti Rytų Prūsiją tebėra diplomatinės politikos tabu. Dar ir dėl to, kad Vokietija šiuos metus nutarė paskelbti "Prūsijos metais" ir iš naujo įvertinti buvusios Vokietijos valstybės sienas, kurią 1946 metais į įtakos sferas padalijo ir vėliau suskaldė II Pasaulinio karo laimėtojai. Bet Karaliaučiaus srities gubernatorius Vladimir Jegorov sakė iš prezidento Putin negavęs jokių nurodymų sudaryti palankias sąlygas Vokietijos prekybininkams. Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Artur Kuznecov Karaliaučiuje pripažino, jog Rusijos vyriausybės sluoksniuose aptariamos galimybės leisti vokiečiams dalyvauti Karaliaučiaus srities įmonėse. Tačiau kol kas tai esą tik teoriniai svarstymai. Vokietijos ambasada Rusijoje taip pat paneigė, kad Maskva ir Berlynas veda slaptas derybas dėl Karaliaučiaus likimo po būsimosios Europos sąjungos išplėtimo. Tačiau kancleris Schroder bendradarbiavimo klausimą dėl Karaliaučiaus srities su Europos sąjunga perdavė Švedijai, kuri šiuo metu vadovauja Europos sąjungai. Esą skatinti šią iniciatyvą labiau tiktų Švedijai negu Vokietijai. Švedijos ministras pirmininkas G. Persson pranešė skirsiąs daugiau dėmesio Karaliaučiaus sričiai. "Idėja bus aptarta balandžio mėnesį vyksiančiame Rusijos ir Vokietijos viršūnių susitikime ir gegužės mėnesį vyksiančiame Europos sąjungos ir Rusijos viršūnių susitikime", pranešė Vokietijos atstovas BNS žinių agentūrai.

Kai į Europos sąjungą bus priimtos naujos valstybės, jų tarpe Lenkija ir Lietuva, Karaliaučius taps visiškai izoliuotas nuo Rusijos žemės. Bet juk Karaliaučius niekada ir nebuvo rusų žemė! Vokiečiams Prūsija tebėra savas kraštas, nors ir Rusijos okupuotas. Vokiečiai surinko lėšų ir atstatė Karaliaučiaus katedrą. Ir tūkstančiai vokiečių kas vasarą atvyksta į Karaliaučių ieškoti savo "prarastų šaknų" ir tikisi, kad kraštas kada nors vėl priklausys Vokietijai.

VR

PREZIDENTAI DRAUGAI, BET LENKAI SPĄSTUS SPENDŽIA

Neatsimenu kokio išminčiaus yra pasakyta - Viešpatie, apsaugok mane nuo draugų, o nuo priešų aš pats apsiginsiu. Pasakymas yra labai teisingas, kadangi iš draugų jokio pavojaus nesitiki ir nesi tam pasirengęs. Iš to išeitų, kad ir draugystės gali būti pavojingos. Historia est magistra vitae (istorija yra gyvenimo mokytoja). O istorijos nežinantieji, visuomet lieka vaikais.

Iš praeities mes žinome, kad draugystė su lenkais, visuomet mums buvo žalinga. Neinant į labai tolimą praeitį. Prisiminkime tik 1831 m. ir 1863 m. sukilimus. Dar iš vaikystės atsimenu, kad žmonės juos "lenkmečių" vardu vadino. Net sukilimo laimėjimo atveju, kuris buvo neįmanomas. Lietuva tebūtų likusi tik Lenkijos provincija. Baudžiauninkus į sukilimą sukurstė dvarininkai ir ypač sulenkėjusi dvasiškija. Yra daug duomenų, kurie tokį galvojimą patvirtina miesteliuose ir bažnytkaimiuose, kuriuos sukilėliai kontroliavo. Aukodavo iškilmingas mišias, kurių metu būdavo pakartojamas Liublino unijos aktas. Tai reiškia, kad Lietuvai buvo numatyta po Varšuvos sparnu pasilikti. O pralaimėjimo atveju, daugiausiai buvo baudžiama Lietuva!

Buvo uždarytos visos lietuviškos mokyklos ir uždrausta lietuviška spauda. Žmonės prievarta buvo verčiami vaikų siųsti į rusiškas mokyklas.

Kurios buvo ne tik rusinimo, bet ir pravoslavavimo židiniai. Buvo uždrausta ir blaivybės veikla. Rusai norėjo, kad kraštas būtų tamsesnis nes tikėjo, kad tamsius kaimiečius bus galima lengviau pravoslavinti. Buvo baudžiamas ir vysk. M. Valančius, kuris nors sukilimui ir nesimpatizavo. Ir, kad jo nekalintų dėl sukilimo, buvo išsikėlęs į Kuršo dalį, kuri priklausė Žemaičių vyskupijai. Nepaisant to, general gubernatoriaus Muravjovo įsakymu vysk. M. Valančius ir visa kapitula buvo iškelti į Kauną, kad būtų galima juos geriau sekti. Jie buvo apstatyti policija ir sekliais. Vyskupas buvo beveik namų kalinys.

Buvo uždarytas ir seniausias Rytų Europos Vilniaus universitetas. Bet ne Varšuvos, nors lenkai buvo sukilimo organizatoriai! Vilniaus universiteto biblioteka ir archyvai buvo išgrobstyti. Universiteto observatorijos teleskopai ir kita įranga buvo į Maskvą išvežti. Ir šiandieną dar nėra grąžinti. Tokiu būdu Lietuva tapo tamsiausia Europinės Rusijos dalis. Be jokios aukštesnės mokyklos ar spaudos. Ir visa tai vien tik dėl prisidėjimo prie lenkų sugalvotų sukilimų.

Lenkai labai sužulėjo, kadangi prezidentūroje, jiems palankūs vėjai pučia. Aš pats už jį per abu balsavimus balsavau ir šiek tiek pinigais prisidėjau. Bet jo pirmieji žingsniai mane gerokai nu-

Juozas Žygis

stebino. Bet gana greitai pradėjo aiškėti, kai jis pradėjo lenkiškai viešai kalbėti. Ant mano stalo gulė "DZIENNIK ZWIAZKOVY (ZGODA) Poprzyjmy Propolskiego Litwina V.V. ADAMKUS Rep. Kandydata na TRUSTYSA DYSTR. SAN. Litewsko Amerikanska grupa etnicna prosi Polonie o pomoc w wyzbor-INZ V.V. ADAMKUS ktory movi po polsku, jest przyjaznie nastawiony do Polakow i Poloni, zna nasze wspolne problemy, Nors lenkiškai beveik nemoku, bet yra už mane dar mažiau mokančių. Lietuviškai maždaug taip būtų. Prašoma paremti prolenkišką lietuvį V.V. ADAMKUS Rep. (turbūt respublikonų kandidatą į SANITARINIO DISTRIKTO PATIKĖTINIUS). Lietuvių amerikiečių grupė prašo lenkų pagalbos. Išrinkimui inž. V.V. ADAMKUS, kuris kalba lenkiškai. Yra palankus lenkams ir Lenkijai, gerai žino mūsų problemas." Lenkai turėdami Vilniuje jiems palankų prezidentą. Labai įsidrąsino ir lenkiškos savivaldybės pradėjo lietuviškų mokyklų skaldymą ir uždarinimą. Taip praneša "Vilnijos" draugija. Šiuo klausimu reikės dar plačiau pasisakyti.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

• **Kinija ir Rusija,** pastovieji Jungtinių Tautų Saugumo tarybos nariai kritikavo JAV ir Britanija už puolimus, kurie sudaužė radarų stotis ir Irako priešlėktuvines baterijas. Prancūzija irgi išreiškė savo "nustebimą". Spėjama, kad Irako vyriausybė bando laimėti pasaulio simpatijas ir kitų arabų paramą lėšomis.

• **Viduržemio jūroje** apilūžęs prekinis laivas su Kambodijos vėliava užplaukė ant seklumos prie Rivieros. Laive buvo 910 nelegalių Irako ir Turkijos kurdų imigrantų. Jie pasakoję jau savaitę keliavę be maisto į Vakarų Europą, už tai užmokėdami turkų gaujoms šimtus dolerių už pervežimą. Prancūzija ketina tuos nelauktus "svečius" skubiai grąžinti atgal, tačiau Raudonasis Kryžius pirma juos turi atgaivinti po sunkios ir pavojingos kelių savaitių

kelionės. Laivo kapitonas dingio, tačiau tarptautinei policijai žinoma jo pavardė.

• **Kinijoje** lankėsi Kanados biznierių 500 žmonių delegacija, vadovaujama Kanados premjero Jean Chretien. Buvo kalbama apie abiejų šalių prekybos ryšių išplėtimą, pasirašyta nemažai sutarčių.

• **Prezidentas G.W. Bush** paskyrė diplomata John Negroponte nauju ambasadoriumi Jungtinėse Tautose. Jis 62 metų amžiaus, buvęs ambasadorium Filipinuose, Hondure Nikaragvoj ir Meksikoje. Jis kalba penkiomis kalbomis.

• **Ukrainos prezidentui** patekus į politinius sunkumus, vis gausiau girdint reikalavimus, kad jis pasitrauktų, Ukrainon atvyko Rusijos prezidentas Vladimir Putin. Jis pažadėjo Ukrainai sumažinti naftos ir dujų kainas, pažadėjo

daugiau užsakymų Ukrainos fabrikuose. Ties malonūs pareiškimai dar apsunkino Ukrainos vadovų padėtį. Žmonės kalba, kad valdžia "pasisdavė rusams".

• **Kovos Izraelio** valstybėje labai pakenkė palestiniečių uždarmiui, nes jie nebegali pereiti sienos tarp Palestinos ir Izraelio. Statybos darbai sustojo, žydai bijo lankytis palestiniečių biznio parduotuvėse. Arafato įvesti Palestinos "solidarumo mokesčiai" nebesurenkami, nėra iš ko mokėti valdžios tarnautojams algų. Maždaug 135.000 palestiniečių darbininkų užsidirbdavo pragyvenimą Izraelyje. Dabar jie nebeįleidžiami. Dėl to stiprėja radikali palestiniečių politinė grupuotė kaip Hamas, kuri visai atsisako derėtis dėl taikos ir kursto karą.

Lietuvos ambasadorius Stasys Sakalauskas, Jūratė Sakalauskienė, Teresė Gečienė, JAV LB pirmininkas Algimantas Gečys ambasados priėmimo Vasario 16-osios šventės proga.

John M. Shimkus, Atstovų rūmų narys iš Illinois valstijos, kalba Nepriklausomybės šventės primėmimo Lietuvos ambasadoje.

Ed Klimo nuotr.

MĄSTYMAI VASARIO 16 - KOVO 11 METU

Antanas Dundzila

Prieš keletą metų Vasario 16-sios Washingtono katedroje prel. Jurgis Šarauskas per pamokslą iškėlė ypatingą JAV-ių Nepriklausomybės paskelbimo deklaracijos mintį, kurios nerandame kitų kraštų nepriklausomybę skelbiančiuose tekstuose. Amerikos Nepriklausomybės deklaracijoje yra suminėtos trys prigimtines žmogaus teisės, jų tarpe - įdomu - ir teisė į laimę. Angliškai ji skamba taip: **“the right to life, liberty and the pursuit to happiness”**. Lietuviškai tai būtų **teisė į gyvastį, laisvę ir laimės siekimą**. Vien tik Amerikos deklaracijoje laimė yra taip konkrečiai įrikiuota į skelbiamos nepriklausomybės viltis bei pažadą krašto žmonėms. Neabejotina, kad čia Jeffersonas turėjo galvoje visuomeninės, valstybinės laimės mintį, bet nesakykime - laimę prie pokerio kortų stalo. Mums, šiuo laikotarpiu švenčiant Lietuvai svarbias sukaktis, ši laimės puoselėjimo idėja mūsų iškilmės puošia ir mus visus jungia.

Nepriklausomybė ir laimė! Nepriklausomybė, aišku, yra lengvai suprantamas reiškinys, bet apie laimę tai reikia pagalvoti. Kaip iš vis laimę suprantame? Taigi priimkime, kad laimė yra koks tai galutinis žmogaus siekimų patenkinimas. Laimė - tai nėra paprasta sąvoka, nes dažnai matome, kad tie patys dalykai, kurie, atrodė, duos laimę, išsvajotos laimės neatneša. Visa tai verčia laimę vaizduotis kokia tai magiška viliotoja, kuri vis masina tolyn, tačiau niekada neleisdama jos sugauti. Absoliutinės laimės nėra. Laimė yra lyg dovana. Ji,

galbūt, likimo lemta išrinktiesiems. Laimė yra ir abipusė: ją jaučia ir ją nešantieji, dėl jos dirbantieji ir taip pat ją gaunantieji. Ši bruoža labai gražiai išreiškė mūsų Tumas-Vaižgantas savuoju prisipažinimu: **“Ieškojau laimės kitiems, radau ją sau pačiam.”** Rašytojas Biliūnas laimės idealą sukonkretino savo didaktinėje apysakoje **“Laimės žiburys”**.

Čia teigiu, kad visuomeninės laimės siekimas glūdėjo visose Lietuvos nepriklausomybės deklaracijose, nors jis ir nebuvo Jefferson žodžiais išskiemenuotas.

Esminis 1918 metų nepriklausomybės paskelbimo sakiny yra toks: **“Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, ... skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis.”** Tai labai konkretus, be Jeffersoniškos gražbylostės, I-jo Pasaulinio karo pabaigoje JAV Prezidento Wilsono suformuluotą tautų apsisprendimo dėsniu paremtas pareiškimas, kuris karo nuniokotai Europai žadėjo geresnę ateitį, žadėjo valstybinio gyvenimo laimę. Lietuvos Taryba labai praktiškai savo pareiškime atsirėmė į tuometinius, naujausius tarptautinės teisės dėsnius bei lietuvių tautos siekius, kurie savo ruožtu stovėjo ne tik ant Jefferson išsakyto **“life, liberty and the pursuit to happiness”**, bet ir tautinės valstybės sąvoką iškėlusiu 1789 m. prancūzų

revoliucijos motto **“liberte, égalite, fraternite”**. Čia svarbu pastebėti, kad šie dėsniai tebegalioja ir šiandien. Juose glūdi jau minėtas mūsų Vaižganto bei Biliūno sukonkretintas laimės ieškojimas.

Sustokime prie naujausio Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 1990 kovo 11 d. Šis aktas taip pat kalba apie net didžiąją raide parašytos lietuvių Tautos valios reiškimą ir 1918 m. Deklaraciją. Nepriklausomos Lietuvos laimės siekius deklaracija argumentuoja XX-o amžiaus pabaigoje pripažintais tarptautiniais dėsniais. Ryšys tarp 1918 m. ir 1990 m. deklaracijų yra labai paprastas; jei nebūtų buvę 1918-ais m. paskelbtos nepriklausomybės, ji nebūtų buvęs skelbiama nė 1990-tais. Taigi dvidešimtame šimtmetyje Lietuvai praktiškai teko du laimės švystelėjimai: 1918 m. nušvito ir buvo įgyvendintas jau dabartinių laikų Lietuvos valstybės užgimimas - lyg tai valstybinio gyvenimo Kalėdos, o 1990-ais - regėjome prisikėlimą, valstybinio gyvenimo Velykas. Apart Gorbačiovo ir jo patikėtinių bei legijonų, Kovo 11-ją visas pasaulis Lietuva stebėjosi ir džiaugėsi. Lietuva vėl palytėjo savo laimės žiburį, nors ir visi baiminosi dėl ateities. Nebodama rizikos, Kovo 11-ją Lietuva prieš viso pasaulio akis pakartojo Jeffersono pabrėžtą ne tik laisvės, bet ir laimės siekimo prigimtine teisę.

Vasario 16-sios šventė mus įpareigoja suminėti dar vieną nepriklausomybės paskelbimą, padarytą ir ginklu gintą 1941-mųjų metų Sukilimo metu.

Po metus laiko trukusios žiaurios sovietų okupacijos tai irgi buvo nepriklausomybės bei laimės vizija, deja, kito okupanto tuoj pat užgniaužta. Charakteringa, kad 1941-mųjų metų nepriklausomybės laimės vizija Lietuvoje yra žlugdoma net šiandien antilietuviškumu nusiteikusių sluoksnių ir kai kurių isteriškų istorikų.

Stovime 2001-jų metų angoje, išgyvenę vienuoliką atstatytos nepriklausomybės gyvavimo metų. Turime teisę klausti: ar Lietuva bei kiti iš sovietų jungo išsilaisvinę kraštai gali teigti, kad jie jau laimingi, ar gal bent pakelyje į laimę? Žinome, kad Lietuvoje dunkso ir pilkų reiškinių, tačiau taip pat yra nepaneigiamų laimės žibiurių.

Tarp pilkų reiškinių minėtini kai kurių Lietuvoje veikiančių etninių mažumų statomi reikalavimai, ypač kai apie panašias pilietines teises ar privilegijas kaimyniniame užsienyje gyvenantieji lietuviai nė svajoti negali. Štai, pernai vykusiuose Seimo rinkimuose organizuotai dalyvavo **“Lietuvos lenkų rinkimų akcija”**, daugiamandatiniame sąraše išstačiusi net 56 kandidatus... Tai rodo, kad Lietuvos lenkai su savo siekiais netelpa krašto politinėse grupuotėse, jie turi savo norus bei tikslus. Čia, gink Dieve, nebandant neigti konstitucinių

laisvių, vis tik pastebėtina, kad, tarp kitų organizacijų, Lietuvoje stipriai veikia pvz., Lietuvos lenkų sąjunga, Rusų kultūros centras, Lietuvos ukrainiečių sąjunga ir, be abejo, kitos. Jos visos sergi ir gina savo kilmės kraštams charakteringus siekius ir dažnai Lietuvos valdžiai stato didelių reikalavimus. Būtų logiška manyti, kad, vardan lygybės, atėjo laikas Lietuvoje steigti **“Lietuvos lietuvių sąjungą”**, kuri, panašiai į suminėtas organizacijas, rūpintųsi tačiau lietuvių tautos reikalais, tos didžiąją raide užakcentuos **“Tautos”** Kovo 11 deklaracijoje. Lietuvos lietuvių sąjungos, deja, nėra.

Kitoje šio pinigų pusėje yra tie nepaneigiami laimės žiburiai. Metų pradžioje prezidentas Valdas Adamkus pastebėjo, kad buvo atkurta valstybė, sugrįžome pasaulio istorijon, tapome savo krašto šeiminingais. Tai strateginės apimties laimės požymiai, jais privalu džiaugtis, jų šviesoje žvelgti į ateitį. Be trupinio laimės visa tai gal nebūtų atsiektą: tik pagalvokime apie sunaikintą ir tebenaikinamą, šalančią ir badaujančią Čėčėniją.

Irašytas laimės siekimas į krašto nepriklausomybei reikšmingas prigimtines teises yra lygus vertybei. Švenčiant Vasario 16-ją ir Kovo 11-ją, tenka linkėti, kad savo laimės siekimuose Lietuva kuo gražiausiai sužydėtų.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35,

PUSEI METŲ - \$20,

PIRMA KLASE - \$58,

ORO PAŠTU Į UŽSIENI METAMS - \$110.00

**“Western Union” jums
siūlo nemokamą**

5 minučių Tarptautinį Telefono Pokalbį*

**kad galėtumėt pasikalbėti
su savo artimaisiais.**

JAV ir Kanadoje, teiraukitės

1-800-325-6000

www.westernunion.com

** Paslauga negalioja, pervedant pinigus į Kanadą.
Taip pat, pervedant pinigus iš miestų: Boston,
Denver, Raleigh Durham ir Seattle.

Iki kovo 22, 2001, jūs galite pasinaudoti
5-minučių nemokamu telefono
pokalbiu, kiekvieną kartą pervedant
pinigus per Western Union.**
Naudokitės proga paskambinti savo
artimiesiems bet kur pasaulyje.

- 1 Naudokitės Western Union paslauga persiųsti pinigus
į bet kur už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų.
- 2 Instrukciją rasite ant kvito.
- 3 Naudokitės proga paskambinti ir bendrauti su savo
artimaisiais.

**WESTERN UNION | MONEY
TRANSFER®**

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyjeSM

* Naudokite šią proga tik 5 minučių nemokamo pokalbio trukmei. Paslauga negalioja, pervedant pinigus į Kanadą. Taip pat, pervedant pinigus iš miestų: Boston, Denver, Raleigh Durham ir Seattle.
** Paslauga negalioja, pervedant pinigus į Kanadą. Taip pat, pervedant pinigus iš miestų: Boston, Denver, Raleigh Durham ir Seattle.
© 2001 Western Union Money Transfer, Inc. Visos teisės saugomos. Western Union Money Transfer, Inc. yra Jungtinių Amerikos Valstijų pilietis. Western Union Money Transfer, Inc. yra Jungtinių Amerikos Valstijų pilietis. Western Union Money Transfer, Inc. yra Jungtinių Amerikos Valstijų pilietis. Western Union Money Transfer, Inc. yra Jungtinių Amerikos Valstijų pilietis.

CLEVELAND, OH

TURININGAS NEPRIKLAUSOMYBĖS
SUKAKČIŲ MINĖJIMAS

Aurelija M. Balašaitienė

Š.m. vasario 17 dienos vakare Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos auditorijoje susirinko lietuvių ir svečių minia paminėti Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios nepriklausomybės atgavimo sukaktis. Publika susėdo už gražiai padengtų stalų, ant kurių buvo išdėliotos skoningai atspausdintos minėjimo programos. Šviesas prigesinus, scenon įžengė programos pranešėja Rita Balytė. Scenoje buvo išrikiuotos vėliavos - šalia JAV ir Lietuvos bei Bažnyčios vėliavų matėme įvairių organizacijų vėliavas. Rita Balytė pakvietė Clevelando LB apylinkės pirmininkę Mylitą Nasvytienę atidaryti minėjimo programą, kuri buvo paruošta bendromis jėgomis su Clevelando ALTO skyriumi. Ji savo trumpą, bet taiklų žodį užbaigė taip: "Tai pinkime gerų darbų vainiką ir toliau budėkime Lietuvos šviesiam rytojui". Po jos Rytas Urbaitis išpūdingai sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas perskaitė jausmingą ir turiningą invokaciją, o po jo populiarų ir labai aktyvi Teresė Paškonytė, kanklėmis pritariant Virginijai Rubinski, padėklamavo Aurelijos Balašaitienės sukurta "Maldą už žuvusius už Lietuvos laisvę". Tada prasidėjo svečių sveikinimai. Clevelando miesto tarybos pirmininkas Mike Polensek pakartotinai priminė niekada nepraleidęs Lietuvos nepriklausomybės minėjimų. Jis asmeniškai pasveikino LB apylinkės pirmininkę Mylitą Nasvytienę ir ALTO pirminką Algirdą Pautienį. Po jo sveikinimą skaitė Clevelando mero White atstovė Juliana Marini. Rita Balytė perskaitė rezoliuciją dėl Lietuvos prie-

mimo į NATO. Publika rezoliuciją patvirtino karštais plojimais. Senatoriaus ir buvusio OHIO gubernatoriaus, ištikimo lietuvių bičiulio George Voinovich sveikinimą perskaitė jo atstovas Nicholas Gatozzi. Rita Balytė susirinkusiems pristatė lenkų latvių ir estų atstovus, kuriuos publika pasveikino karštais plojimais. Tada scenon buvo pakviesta LR Garbės konsulė Ingrida Bublienė, kuri labai trumpu, bet gerai apgalvotu žodžiu pagerbė šventę ir pabrėžė jos simbolinę reikšmę.

Po jos scenon įžengė pagrindinis minėjimo kalbėtojas, iš Čikagos atvykęs LR Garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Jo giliai išmąstyta kalba labai pozityviai nuteikė klausytojus. Pradėjęs nuo tautos kryžiaus kelių iki prisikėlimo, jis nuodugniai išnagrinėjo nepriklausomybės pirmųjų žingsnių sunkumus ir problemas, kiek ilgiau sustodamas ties dabartine Lietuvos ekonomine ir politine padėtimi. Įdomus buvo jo pasakymas, kad "nesame žemdirbių tauta" ir kad paskutiniu metu labai sumažėjęs kaimo gyventojų skaičius - nuo 1939 metais kaimuose gyvenusių 77 procentų Lietuvos žmonių dabar belikę 32 procentai. O 52 procentai gyvena miestuose. Jis nostalgikai kalbėjo apie Lietuvos gamtos pasikeitimus, ažuolų nykimą, o naujieji miestų gyventojai bando savo šaknis suleisti į kietą miesto grindinį. Kalbėtojas pakartotinai pabrėžė Lietuvos NATO narystės svarbą. Jis taip pat tvirtino, kad nepaprastai svarbu yra užsienio lietuviams tvirtai išsilaikyti ir džiugu, kad naujai atvykusieji aktyviai jungiasi į lietuvių visuomenės veiklą, tai ir lituanistinių mokyklų moks-

leivių skaičius didėja. Baigdamas savo turiningą kalbą, konsulas Kleiza priminė, kad Vokietijoje įkurta Vasario 16-osios gimnazija šiais metais iškilmingai švenčia savo 50 metų sukaktį ir priminė, kad šių metų vasario 16-ją dieną sukanka 200 metų nuo Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimimo. Jis savo turiningą kalbą baigė taip: "Daugiau darbų! Daugiau jaunos vilties". Jo kalba buvo palydėta audringais plojimais.

Po pertraukos prasidėjo meninė programa, kurią atliko "Grandinė", Šv. Kazimiero ir Aušros lituanistinių mokyklų mokiniai su "Gintarinių stygų" palyda. Sunku buvo atsigėrėti, kad nuo mažiausio vaikų darželio amžiaus dalyvio iki paauglių meninė programa buvo įdomi, turininga ir tobula - atlikta, su dainomis, deklamavimu ir šokiais. Į pabaigą, publikai pritariant, buvo griausmingai sudainuota "Žemė Lietuvos". Tada prasidėjo D'Amato estradinė muzika ir puikios vaišės. Žodžiu, minėjimas buvo puikiai suplanuotas, ypatingą vaidmenį skiriant jauniausiai kartai. Buvo šokama, dainuojama ir vaišinamasi.

Sekmadienio ryte parapijos šventoriuje buvo pakeltos JAV, Lietuvos ir Bažnyčios vėliavos, nors, labai šaltam orui esant, dalyvių buvo mažai. Iškilmingų pamaldų metu giedojo populiariusis Exultate choras, vadovaujamas muzikės Ritos Kliorienės. Prieš prasidedant pamaldoms, bažnyčion buvo iškilmingai įneštos tautinės ir organizacijų vėliavos. Tradicines aukas ir simboliškas dovanas įteikė LB ir ALT-os atstovai. Kun. Gedimino Kijausko turiningas pamokslas nuteikė maldininkus ir maldingai, ir patriotiškai, o į pabaigą buvo sugiedotas Tautos Himnas. Valio minėjimo rengėjams! Valio kalbėtojams ir meninės programos dalyviams!!!

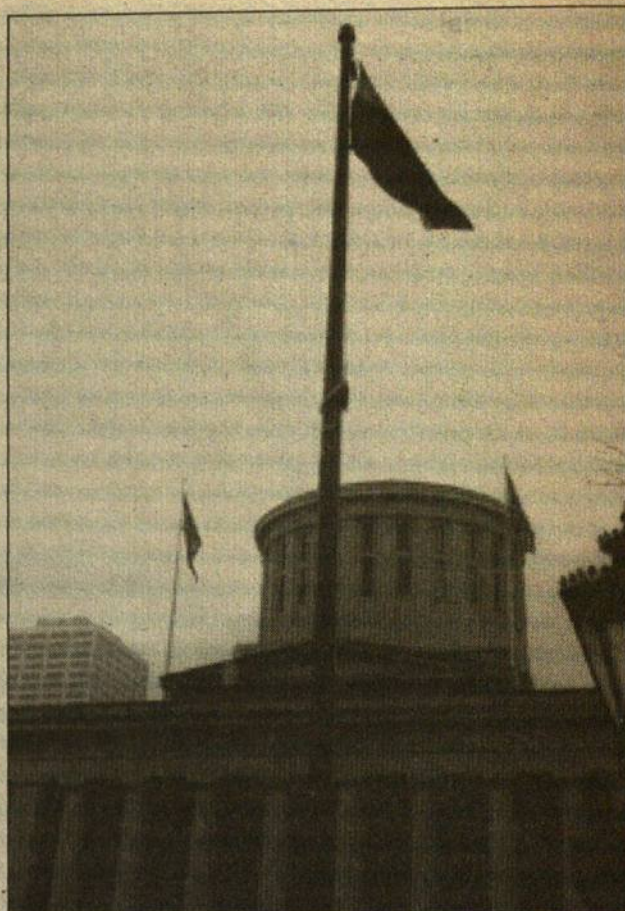
MALDA UŽ ŽUVUSIUS UŽ
LIETUVOS LAISVĘ

*Palaimink, Viešpatie, Tu tuos,
kurie kovoje žuvo,
gyvybę paaukodami už laisvę
Lietuvos.*

*Suteik jiems laimę amžiną, nes
jie didvyriai buvo
mūsų Tėvynės numylėtos ir
kadaise paverptos.*

*Suteik jiems amžiną ramybę ir
palaimą,
teilsisi jų sielos Tavo karalystės
šviesoje,
ir laimink Lietuvos miestus ir
kaimus,
kad liktų jie laisvi negailėtingo
laiko bėgime.*

Aurelija M. Balašaitienė

Lietuviška vėliava Columbus kapitoliaus rūmų aikštėje.

V. Stankaus nuotr.

Vasario 16-ta Ohio
sostinėje

Nuostabu, kad Vasario šešioliktos dienoje, Columbus, Ohio, lietuviška vėliava aukštai plevesavo sostinės kapitoliaus rūmų aikštėje. Tai dėka LR Garbės konsulės Ingridos Bublienės pastangų ir Ohio gubernatoriaus Bob Taft direktoriaus Daugiakultūriams ir Tarptautiniams reikalams August Pust koordinavimo.

Bet nuostabiliausia, kad susirinko neeilinis būrelis amerikiečių pagerbti Lietuvos nepriklausomybę, išklausti proklamacijų, stebėti vėliavos pakėlimą, dalyvauti Garbės konsulės užsakytuose pietuose ir ten vykusiame pokalbyje išreikšti savo lietuvišką orientaciją.

Dr. Lowell R. Nault, Associate Director Ohio Agricultural Research and Develop-

ment Center, neužilgo vyks į Lietuvą toliau plėtoti Ohio-Lietuvos žemdirbystės projektus su Lietuvos Žemės ūkio Ministerija, o jo žmona Loretta praneš kiek lėšų jinau surinkusi stipendijom Lietuvos studentams. Kenneth D. Sherman Strategic Staffing Solutions bendrovės Ohio direktorius pranešė kad bendrovė jau įsteigusi skyrį Lietuvoje, bet ir Amerikoje stengiasi įdarbinti savo bendrovėje lietuvių kilmės žmones. George Kalbous, Ohio State Universiteto Slavų ir Rytų Europos kalbų profesorius, užsiangažavęs puoselėti ir Baltų studijas universitete.

Kaip Bendruomenės atstovui, tikrai buvo džiugu patirti tokį dalyvių ryžtą padėti Lietuvai ir Ohio gubernatoriaus įstaigų dėmesį lietuviškiems reikalams.

Dr. Viktoras Stankus

Atkelta iš 1 p.

kokios demokratinės visuomenės prieš tautinę valstybę pasisakantis "demokratas" ieško? Filosofiškos teoriškai suvokiamos pilnos demokratijos niekur nėra ir negali būti, jos vyksmą vis tiek kas nors turi koordinuoti. Valstybėje tai atlieka piliečių išrinkta vyriausybė, kurios koordinuojami gyventojas turi būti paklusnūs jos įstatymams. Pasaulyje dar negimė valstybė be vyriausybės, nors ji būtų ir aukščiausio laipsnio demokratija, kaip pvz., Šveicarija. Kitaip - demokratija išvirstų į anarchiją, o po jos - tuojau pat į diktatūrą. Todėl ir keista, kad atsikračius okupanto pavojaus tautos išnykimui, dėl jos išlikimo reikia grumtis su savaisiais. Bet jeigu jau taip yra,

grumtis reikia. O pagrindinis tų grumtynių laukas yra tautinis auklėjimas vidurinėse mokyklose. Jų reformos tik ta kryptimi ir turi vykti. Ir be politikos. Čia valstybė pirmenybę turi atiduoti tautai. Pilietinė visuomenė turi išplaukti iš tautinės visuomenės, o ne atvirkščiai. Lietuvių tautai reikia valstybės, kuri jai sudarytų sąlygas tarptautiniams padėti ugdyti bei saugoti pagrindines tautines vertybes - kalbą, papročius, tradicijas, gyvenimo būdą, prigimtį, charakterį. Valstybė negali pavergti tautos, kurią kosmopolitai politikai valdytų ir išnaudotų savo gerovei. Tauta turi būti valstybės suverenas, bet ne atvirkščiai.

Clevelando lietuviai padeda vainiką žuvusiems už Lietuvos laisvę - ALTO skyriaus pirm. Algis Pautienis, LR Garbės konsulas Vaclovas Kleiza ir LB Clevelando apylinkės pirm. Mylita Nasvytienė.

V. Stankaus nuotr.

Aušros Stasiūnaitės koncertas

Naujai Cleveland susikūrus Lietuvos Meno Mylėtojų klubas šių metų pavasarinį klasikinės muzikos sezoną pradės Lietuvos Operos dainininkės Aušros Stasiūnaitės koncertu, kuris įvyks kovo 3 dieną, 6.30 v.v., Dievo Motinos parapijos salėje.

1975 m. Stasiūnaitė pelnė pirmąją premiją Tbilisyje vykusiame Michailo Glinkos vokalistų konkurse. Ši retos koloratūros mecosoprano partijų atlikėja taip pat yra pelniusi pirmąją vietą pasauliniame Šiaurės Italijos Vercelio mieste vykstančiame XXVII Viotti konkurse, į kurį vokalistė atvyko originalo kalba paruošusi pagrindines operų arijas.

New Yorko Metropolitan operos primadona Carolina Segrero - žiūri solistė - pasiskelbė A. Stasiūnaitę pelnius pirmąją konkurso dainavimo sekcijos premiją.

Milano Teatro alla Scalla ji 1976-1977 m. stažavosi garsių pedagogų - Antonio Campogaglionio, Renato Beltrammio klasėse. Stažuotės metu Aušra Stasiūnaitė išstobulino prašmatnius Rossinio operų mezosopranų vaidmenis, koncertavo Piccolla Scalla ir Giuseppe Verdi įsteigtuose koncertų namuose. Tuo pačiu metu ji paruošė ir naujus vaidmenis.

Grįžusi į Vilnių, ji tęsė darbą Lietuvos Operos ir baleto teatre, kur dirba iki šiolei. Ji sukūrė dvidešimt du išimintinus sceninius vaidmenis. Lietuvos muzikologo Jono Bruverio nuomone, "Aušra Stasiūnaitė - ar tik ne pirmoji mūsų solistė, dainuojanti pirminį-mezosopraninį-Rozinos ("Sevilijos kirpėjas") partijos variantą (paprastai ji dainuoja koloratūriniai sopranai).

Sukaupusi ilgametės operos solistės patirtį, Aušra Stasiūnaitė dalinasi ją su savo mokiniais Lietuvos Muzikos Akademijos dainavimo katedroje. 1993-1994 metais ji taip pat dėstė Karakase, "Darmen Teresa de Hurtado" dainavimo akademijoje.

Koncerto Cleveland metu solistė atliks arijas iš L. Arditi, G. Rossini, Ch. Gounod M. Pla, G. Bizet, E. Granados operų bei J. Juzeliūno, J. Juozapaičio, A. Bražinsko, M. Noviko, A. Raudonikio kūrinis.

Solistei akompanuos pianistė Gintė Čepinskaitė.

Baigusi Lietuvos muzikos akademiją G. Čepinskaitė tęsė savo studijas Austrijoje, aukštojoje menų mokykloje "Mozarteum". Grįžus į Lietu-

vą, ji apsigynė magistro bei Menų apsirantūros laipsnius. G. Čepinskaitė yra koncertavusi su Muzikos akademijos bei Lietuvos Nacionalinio Simfoninio Orkestrais bei tapusi M.K. Čiurlionio pianistų konkurso diplomante. Šiuo metu Gintė gyvena Čikagoje.

Bilietai jau platinami "Tautpoje". Taip pat juos bus galima įsigyti prieš prasidedant koncertui. Dievo Motinos parapijos salėje.

Rita Mockus

Tautybių šventė

Kovo 4 d. Allen teatre, Clevelando Playhouse Square, Tarptautinis patarnavimų centras rengia metinę meno šventę. Joje dalyvaus 13 įvairių tautų grupių su dainomis, šokiais ir muzika. Lietuvius šioje šventėje atstovaus mūsų Grandinėlė.

Tautybių pasirodymų šventės buvo pradėtos 1950 m. Cleveland Press tautybių veiklos pranešėjo Theodore Andrica ir jo talkininkės Eleanor Perch. Nustojus spausdinti Cleveland Press dienraštį 1982 m., nutrūko ir tos šventės.

Tarptautinio patarnavimo centro direktorius Algis P. Rukšėnas su jo taryba prieš 12 m. atgaivino tuos tautybių pasirodymus. Daug clevelandiečių mielai lanko tokias šventes, o jų pelnas padeda Tarptautinio patarnavimo centro veiklai.

Šventė prasidės 3 val. p.p. Bilietų kaina 10 dol. The Plain Dealer dienraštis yra šio renginio rėmėjas, taip pat jį remia Ohio meno taryba.

Bilietams gauti skambinkite: 216 241-6000.

Ger.J.

Regina Juškaitė-Švobienė

CHICAGO, IL

Prez. Valdo Adamkaus veiklos fotografijų paroda

Čiurlionio galerijoje vyko Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus veiklos fotografijų paroda. Džojos Barysaitės nuotraukose atsispindi prezidento susitikimai su užsienio valstybių vadovais, kitais Lietuvą vizituojančiais valstybių pareigūnais ir, žinoma, su Lietuvos žmonėmis. Paroda skoningai paruošta ir buvo verta kiekvienam aplankyti. Ją savo žodžiu pradėjo Čiurlionio galerijos direktorius Algis Janušas. Kalbėjo Lietuvos Gen. konsulas Giedrius Apuokas ir Garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Parodą paruošė Tomas Kirvaitis, Viktoras Paulauskas ir Skirmantė Miglinienė.

Oficialūs parodos rengėjai - Čiurlionio galerija ir Lituanistikos tyrumo ir studijų institutas.

Čikaga "Sostinės dienos" Vilniuje

Giedrius Apuokas, Lietuvos Generalinis konsulas Čikagoje, praneša, jog šiais metais Čikagos miesto pageidavimą dalyvauti "Sostinės dienos" Vilniuje perdavė Vilniaus miesto merui Artūrai Zuokui. Vilniuje būtų surengta architektūros paroda ir muzikos festivalis. Kartu į Vilnių vyktų ir verslininkų delegacija, kuri norėtų susitikti su Lietuvos verslo atstovais. "Sostinės dienos" būtų rugsėjo 7-22 dienomis.

Vyčių dovana Lietuvai

Kardinolo Audrio Bačkio paaugstinimo ir pagerbimo proga Lietuvos Vyčių organizacijos padalinys "Pagalba Lietuvai" paaugojo \$ 5,000 Lietuvai. Ši piniginė dovana bus skiriama ir išdalinta Caritui Vilniuje: Gailestinumo Motinos Teresės globos namams šildymo išlaidoms padengti, Betanijos sriubos valgyklai, Motinos ir vaikų globos namams ir Caritui išlaidoms padengti.

Per padalinio "Pagalba Lietuvai" buvo gauta ir skirta piniginių aukų / dovanų ir sveikinimų kardinolui Bačkui iš dosnių rėmėjų ir organizacijų. Šios dovanos ir sveikinimai buvo įteikti kardinolui Bačkui per Lietuvos Vyčių garbės narį ir "Pagalbos Lietuvai" steigėją ir dabartinį direktorių tarybos pirmininką Robertą Boris, kuris dalyvavo naujų kardinolų konsistorijoje vasario 21-23 d., Romoje. Taip pat dalyvavo ir dekanas Balys Stankus iš Vilniaus, Carito direktorius ir "Pagalba Lietuvai" atstovas/tarpininkas Lietuvoje.

DETROIT, IL

Michigan valstijos senatorė Debra Stabenow su Algiu Zaparecku, lietuvių radijo programos vedėju, Detroite, kairėje, ir adv. Kęstučiu Miškiniu, Detroito lietuvių organizacijų centro pirmininku Lietuvos nepriklausomybės minėjime.

J. Urbono nuotr.

Jonas Urbonas, Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas, su naujuoju Atstovų rūmų nariu Mike Rogers iš Michigan valstijos.

Naujos LF paramos prašymo formos

Lietuvių Fondo valdyba praneša, kad jau išspausdintos naujos LF paramos prašymo formos (Grant application) ir naujos prašymo formos studentų stipendijoms gauti.

Asmenys ar organizacijos, suinteresuotos paramos gavimu reikalu, turi kreiptis į LF raštinę ir pasiimti naujas formas, o užpildžius jas grąžinti paštu ar įteikti asmeniškai iki 2001 m. kovo 15 d. Studentai stipendijų gavimo reikalu turi taip pat naudoti naujas prašymo formas. Užpildžius jas grąžinti iki 2001 m. balandžio 15 d. Bet kokie prašymai, anksčiau atsiųsti senąja forma, nebus

svarstomi, jie turi būti pakeisti naujais. Prašymai, gauti po nustatytos datos, taip pat nebus svarstomi.

Lietuvių fondo tel. 630-257-1616, adresas: Lithuanian Foundation, Inc. 14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

Kovo 11-osios minėjimas

Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga rengia Kovo 11-osios - Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimą Lietuvių centro salėje Lemonte kovo 11 d. tuoj po 11:00 valandos pamaldų. Minėjimo pagrindinė kalbėtoja bus "Draugo" vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Šventinę programą atliks Stasės Jagminienės vadovaujama kapela.

PASAULIS IR LIETUVA

• LIETUVOS IR LENKIJOS SEIMO NARIŲ ASAMBLĖJOS SESIJA

Vasario 23 d. Seimo rūmuose įvyko septintoji Lietuvos ir Lenkijos Seimo narių asamblėjos sesija "Piliečių saugumas demokratinėje valstybėje. Lietuvos ir Lenkijos patirtis". Šis forumas skirtas abiejų šalių piliečių saugumo problemoms aptarti, praneša ELTA. Sesijos dalyvius pasveikino Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas, asamblėjos pirmininkai - Lietuvos ir Lenkijos Seimų vicepirmininkai Artūras Skardžius bei Jan Krol. Šios tarpparlamentinės institucijos sesijoje pranešimus skaito Lenkijos Seimo narys Pawel Łączkowski, Lietuvos Seimo narys Vytenis Andriukaitis, Lietuvos mokslų akademijos narys ekspertas profesorius Romualdas Grigas.

Po diskusijų numatoma priimti pareiškimą dėl Lietuvos ir Lenkijos diplomatinio santykių atkūrimo dešimtmečio ir nutarimą dėl piliečių saugumo. Šios sesijos išvakarėse buvo įteiktos šių metų asamblėjos premijos Lietuvos ir Lenkijos istorikams - Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto dekanui Alfredui Bumblauskui ir Varšuvos Kardinolo Stefan Wyszyński universiteto profesoriui Bohdan Cywinski.

• BENDRADARBIAVIMAS SU IZRAELIU

Tarptautinės istorinio teisingumo komisijos vienas vadovų Ronaldas Račinskas Izraelyje tarsis dėl autoritetingos Holokausto tyrimo institucijos "Yad Vashem" nuolatinio dalyvavimo komisijos darbe.

Jis vasario 23 d. išvyko į Izraelį.

Komisijos pranešimu, R. Račinskas ketina susitikti su Izraelio ministro pirmininko kanceliarijos, Izraelio parlamento - Kneseto, Užsienio reikalų ministerijos pareigūnais. Be to, numatyti R. Račinsko susitikimai su akademinių institucijų - Holokausto aukų ir didvyrių atminties organizacijos "Yad Vashem", Tarptautinio Holokausto tyrimo instituto, visuomeninių organizacijų - išeivių iš Lietuvos sąjungos, Simon Wiesentahl centro Jeruzalės skyriaus, Sochnut organizacijos - vadovais bei JAV ambasados Izraelyje pareigūnais.

• KATOVICUOSE ATIDARYTAS LIETUVOS GARBĖS KONSULATAS

Lenkijos kalnakasių sostinėje - Katovicuose - atidarytas Lietuvos garbės konsulas. Lietuvos garbės konsulu tapo šio miesto Eksportuotojų ir importuotojų rūmų tarybos pirmininkas Boguslawas Masioras. Atidarant garbės konsulatą, dalyvavo Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis Lenkijoje Giedrius Puodžiūnas ir Lietuvos generalinė konsulė Varšuvoje Irena Valainytė. Atidarymo metu Lietuvos atstovai pareiškė įsitikinimą, jog garbės konsulato atidarymas padės užmegzti lenkų ir lietuvių verslininkų kontaktus bei suteiks galimybę suinteresuotiems asmenims gauti žinių apie Lietuvos gyvenimą.

Lietuvos garbės konsulas Katovicuose - antrasis veikiantis Lenkijoje. Pernai garbės konsulu Gdanske tapo žinomas šio miesto visuomenės veikėjas Mirosław Kopydłowski. Pirmasis Lietuvos garbės konsulas buvo atidarytas 1996 metais antrajame pagal dydį Lenkijos mieste Lodzėje. Garbės konsulu tapo verslininkas Jacek Debski, tačiau jį paskyrus Lenkijos sporto ministru, garbės konsulas buvo uždarytas.

Garbės konsulatų paskirtis - atstovauti valstybei, skatinti ekonominį bendradarbiavimą, teikti konsulinę pagalbą. Garbės konsulais dažniausiai skiriami finansinį ir moralinį autoritetą turintys vietos gyventojai.

• SUTARTYS "PAKIBO" RUSIJOS DŪMOJE

Rusijos Valstybės Dūmos Tarptautinių reikalų komitetas imasi vilkinimo taktikos dėl valstybės sienos su Lietuva sutarčių ratifikavimo. Kaip pranešė agentūra "Interfax", sienos su Lietuva sutarčių ratifikavimo klausimas buvo svarstomas Dūmos Tarptautinių reikalų komitete. Kaip sakė komiteto narys, frakcijos Dešiniųjų jėgų sąjungos frakcijos atstovas Olegas Naumovas, "klausimas kol kas pakibo" ir komitetas nepriėmė jokio sprendimo dėl teikimo Valstybės Dūmai ratifikuoti šias sutartis. Be to, pasak O. Naumovo, su aukštaisiais parlamento rūmais - Federacijos Taryba - ketinama suformuoti bendrą grupę, kuri vyks į Kaliningrado sritį, kad "iširtų padėtį vietoje". "Mes suprantame, kad Kaliningrado srities problemos susijusios ne tik su tuo, kad kaimyninės valstybės netrukus taps Europos Sąjungos narėmis", - sakė O. Naumovas. Jo teigimu, "Kaliningrado sritis - tai pirmiausia mūsų vidaus problema, todėl reikia pirmiausia pasirūpinti srities deramu vystymusi".

Stebėtojų Lietuvoje teigimu, šis Dūmos komiteto žingsnis byloja apie pasirinktą taktiką vilkinti ratifikavimą, bandant jį susieti su ES ir NATO plėtros problematika.

Kaip žinoma, Lietuva siekia, kad dar 1997 metais pasirašytos sutartys dėl valstybių sausumos ir jūros sienos būtų ratifikuotos

Popiežius Jonas Paulius II sveikina naująjį Lietuvos kardinolą A.J. Bačkį.

JO EMINENCIJAI A.J. BAČKIUI - KARDINOLO ŽIEDAS

Vasario 21 dieną Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis tapo kardinolu - Šventasis Tėvas per Konsistorijos iškilmes Jo Eminencijai įteikė kardinolišką insigniją - purpuro spalvos kepuraitę.

Konsistorija - Kardinolų kolegijos susirinkimas Vatikane, Šv. Petro aikštėje, prasi-dėjo Popiežiaus Jono Pauliaus II vadovaujamomis Žodžio liturgijos pamaldomis. Po jų pilnutėlės aikštės priekyje sėdintys 44 paskirtieji kardinolai po vieną buvo kviečiami priimti iš Šv. Tėvo kardinoliškas insignijas, prisiekti

ištikimybę popiežiui. Spalvinga ceremonija vyko stebint maždaug 40 tūkst. žmonių, į šv. Petro aikštę suvažiavusių iš viso pasaulio. Uždėdamas purpuro kepuraites Popiežius kiekvieną naują kardinolą pabučiavo, o Vatikano aikštėje susirinkę žmonės sveikino ovacijomis, mojuodami savo šalies vėliavėlėmis.

Dalyvauti arkivyskupo A.J. Bačchio įvesdinimo į Kardinolų kolegiją iškilmėse, kaip ELTA jau yra skelbusi, į Romą yra atvykusi daugiau kaip šimto žmonių delegacija iš Lietuvos - vyskupai, kunigai, katalikiškų organizacijų atsto-

vai, Jo Eminencijos giminės, kiti tikintieji.

"Šiandien pasaulio Bažnyčiai yra didelė diena", - sakė Popiežius Jonas Paulius II per pamokslą.

Naujieji kardinolai yra iš Europos, Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos, Artimųjų Rytų valstybių ir JAV.

Vilniaus arkivyskupas metropolitas A.J. Bačkis yra antrasis naujųjų laikų Bažnyčios istorijoje lietuvis kardinolas. Pirmasis buvo 1988 metais į Kardinolų kolegiją tarp 25 narių priimtas pernai miręs Jo Eminencija Vincentas Sladkevičius.

Popiežius Jonas Paulius II kartu su 44 naujais kardinolais vasario 22-ąją - Apaštalo Šv. Petro sosto dieną - Vatikano Šv. Petro aikštėje aukėjo iškilmingas giedotines Šventas Mišias.

Mišių metu, kaip praneša ELTA, Jo Eminencijai Vilniaus arkivyskupui metropolitui Audriui Juozui Bačkui, kaip ir kitiems 43 išventintiesiems kardinolams, buvo įteiktas kardinolo žiedas.

Įteikimo ceremonija prasi-dėjo kardinolams susėdus prie Šv. Petro aikštėje įrengto altoriaus. Vieną po kito palydovai juos vedė prie Popiežiaus Jono

Pauliaus II. Priklaupę priešais Šventąjį Tėvą, sukalbėję maldą, naujieji kardinolai ištiedavo dešinę ranką priimti kardinolo žiedą.

Mišių skaitinius ir visuotinę maldą skaitė pasauliečiai šešiomis skirtingomis kalbomis. Giedojo berniukų ir vyrų chorai.

Nors Romoje ir trūko saulės, dosniai švietusios per Konsistorijos pradžią, oras buvo neblogas ir į popiežiaus kartu su naujaisiais kardinolais koncelebruojamas šventas Mišias Šv. Petro aikštėje atėjo daug žmonių. Pasibaigus iškilmėms, Šventasis Tėvas Jonas

Paulius II Popiežiaus automobiliu apvažiavo aplink aikštę, laimindamas visus susirinkusius.

Naujuosius kardinolus aikštėje sveikino į Romą atlydėjusios jų šalių delegacijos, kiti tikintieji.

Vasario 23 dieną Popiežius Jonas Paulius II bendroje audiencijoje priėmė naujuosius kardinolus į Romą atlydėjusius maldininkus.

Jo Eminencija kardinolas Audrys Juozas Bačkis, kaip informavo Lietuvos vyskupų konferencijos sekretoriatas, į Vilnių grįžo vasario 26 dieną.

ELTA

iki kovo pabaigoje planuojamo prezidento Valdo Adamkaus vizito į Maskvą. Šios sutartys Lietuvos Seime buvo ratifikuotos 1999 metų rudenį. Sutarčių ratifikavimą prieš V. Adamkaus vizitą Lietuva vertintų kaip draugišką gestą ir svarbų dvišalių santykių žingsnį. Antrąjį kartą per dvi savaites Maskvoje viešintis Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Alvydas Medalinskas sakė, kad "šių sutarčių ratifikavimas turi principinę svarbą ir turi įvykti iki prezidento V. Adamkaus vizito". "Priešingu atveju mano kolegos parlamentarai tokio Rusijos žingsnio nesupras", - sakė A. Medalinskas. Jo teigimu, šios sutartys - dvišalių santykių reikalas ir "bandymai aiškinti, kad sutartys atvers Lietuvai kelią į NATO - neturi jokio pagrindo".

• LIETUVOJE MODERNIZUOTI JAV GINKLAI

Bendradarbiaujant Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono kariams ir Kauno gamyklos "Pergalės koncernas" projektuotojams ir gamintojams buvo modernizuoti iš JAV 1999 m. gauti šautuvai M14. ELTA primena, jog 1999 m. Jungtinės Amerikos Valstijos padovanojo Lietuvai 40 tūkst. vienetų automatinį šautuvą M14. Dabar dalis šių ginklų modernizuota - jiems pritaikyta ir sukonstruota optinė dalis bei naktinio matymo prietaisai. Po modernizacijos šie ginklai gali būti naudojami snaiperio užduotims atlikti. Krašto apsaugos ministerijos Gynybos štabas modernizuotą automatinį šautuvą M14L1 Mokomajame pulke Rukloje pristatyti planuoja šių metų kovo 1 d.

EMIGRUOTI - MADINGA IR NAUDINGA?

Kiekvienas gyvas organizmas jau yra taip sutvertas, kad ieško kur geriau. Ne išimtis ir žmogus - vis šiltesnės vietos ieško. Tačiau, kita vertus, svarbiausias skirtumas esantis tarp žmogaus ir kitų gyvų būtybių - protas ir kur kas gilesni, ne vien racionaliais dalykais paremti, jausmai..

Pastaraisiais metais nesunkiai galima pastebėti vieną tendenciją vyraujančią tarp jaunimo - noras emigruoti (dažniausiai į JAV - neribotų galimybių šalį), turėti gerą materialinę padėtį iš karto. Ne paslaptis, kad dėl šios priežasties vis sunkiau yra gauti Amerikos vizą (nors daug yra kalbama apie lietuvių darbštumą ir pan., tačiau, matyt, paskutinioji emigrantų banga iš Lietuvos šito nepatvirtino).

Taigi, kas paskatina lengvesnės duonos kėsnio ieškoti svetur? Viena svarbiausių priežasčių matyt yra ekonominė. Iš tiesų, dažnam Lietuvoje dabar nėra lengva gauti norimą darbą, uždirbti

pakankamai pinigų butui, šeimai, mašinai išlaikyti. Be jokios abejonės, JAV atrodo kaip svajonių šalis - darbą susirasti nėra sunku, už jį galima gauti pakankamai pinigų susikurti materialinę gerovę. Tačiau, kaip ir visada, yra ir kitas lazdos galas - jaunas žmogus emigruoja, pradeda dirbti, atrodytų, jog viskas gerai ir puiku, bet..... ką jis numato veikti po 10, po 20 metų - ir toliau dirbti juoda darbą ar grįžti į Lietuvą, kur jo jau nelabai lauks geros perspektyvos darbo, įsitvirtinimo ir kitomis prasmėmis? Juk norint susikurti sau galimybes su metais kilti karjeros laiptais, pasiekti užsibrėžtų tikslų, reikia visų pirma turėti išsilavinimą. Mokslai, aišku, užima nemažai laiko, tačiau, žiūrint iš laiko perspektyvos, tai yra būtinas dalykas jaunam žmogui, turinčiam pretenzijų pasiekti

Šarūnas Bulota

kažko gyvenime. Iš kitos pusės, nuvažiavęs už jūrų marių, ne kiekvienas turi drąsos sau pasakyti, kad čia tėra trumpalaikis dalykas, kad iš to nieko gero nebus - paprasčiausiai yra labai sunku grįžti ir pasakyti sau, savo artimiesiems ir draugams, kad man nieko neišėjo, dažnas geriau renkasi pusėtiną egzistavimą TEN, nei grįžimą ČIA (visai kitas dalykas yra prieškarinio lietuvių emigravimas į JAV, Vakarų Europos šalis - tai buvo būtinybė norint išlikti, norint toliau kovoti už Tėvynės laisvę).

Labai gaila, kad ne visada susivokiama, jog jei norime geresnės padėties Lietuvoje, norime, kad joje būtų gera ir saugu gyventi, tą gerbūvį reikia mums patiems ir kurti, niekas neateis ir jo už mus nesukurs. Todėl noras emi-

gruoti, bandyti svetur kitų sąskaita geriau gyventi yra, kažkuria prasme, savo silpnumo parodymas. Yra žymiai geriau ir garbingiau įdėti daug triūso ir vargo, tačiau pasiekti rezultatų, kurie atneš didžiulę naudą gimtam kraštui, o be to suteiks pasitenkinimo ir malonumo jausmą. Be jokios abejonės, visiškai suprantamas ir sveikintinas jauno žmogaus noras pamatyti pasaulio, užsidirbti savų pinigų, pastudijuoti kitose šalyse, susipažinti su kitokiomis kultūromis, susirasti svetur naujų draugų. Jokių būdų nereikia nuo visų atsitverti aklina siena. Reikia pažinti už mūsų esantį pasaulį, nebijoti jo, pasisemti naujų idėjų, pamatyti kas kitur yra geriau, kad blogiau, o kas tiesiog kitaip. Ir, grįžus namo, lengviau ir aiškiau matosi kas yra keistino, o kas - paliktino, tada galima realizuoti gimusias idėjas, matytus dalykus.

Svarbu susivokti, kad žodžiai: "Ateitis priklauso jaunimui" nėra tušti. Jau dabar prasidėjo kartų kaita, į visas sritis įsilieja vis daugiau jaunosios kartos atstovų, yra didžiulis poreikis naujų, išsilavinusių veidų. Reikia suvokti, jog gyvenimas vietoje nestovi, esama padėtis yra laikina ir mūsų laukia didelės perspektyvos realizuoti savo sugebėjimus ir norus čia, gimtojoje žemėje.

Panašios problemos, susijusios su gerovės ieškojimu kitose šalyse, būdingos ir kitoms postsovietinėms valstybėms, ir tai turbūt yra natūralu ir laikina ir, manau, kad su laiku viskas atsistos į savo vietas, reikia tik šiek tiek laiko ir noro bei pastangų.

Šarūnas Bulota, baigęs Vytauto Didžiojo Universitetą ir gavo filosofijos bakalauro laipsnį. Dabar studijuoja politologijos magistratūrą Vytauto Didžiojo Universitete.

I-SIS JAV LIETUVIŲ JAUNŲJŲ ATLIKĖJŲ FESTIVALIS

I-ąjį JAV lietuvių Jaunųjų atlikėjų festivalį rengia JAV LB Kultūros taryba (pirminkė Marija Remienė) ir Čikagos - Lemonto Meno mokyklėlė (direktorė Ligija Tautkuvienė).

Tikslas

Ugdyti vaikų, moksleivių ir studentų meno bei kūrybos poreikį, puoselėti dainavimo, muzikavimo liaudies, styginių instrumentais, fortepijono, tradicijas, paskatinti jų koncertinę veiklą. Išryškinti gabiausius JAV lietuvių jaunimo atlikėjus. Festivalis turi tikslą tapti tradiciniu. Tuo pačiu pažymėti ir skatinti pedagogus dalyvauti šiame kilniame jaunimo meninio ugdymo darbe.

Dalyviai

Festivalyje gali dalyvauti solistai (mergaitės ir berniukai), įvairios sudėties vokaliniai ansambliai (ne daugiau kaip 12 dalyvių) ikimokyklinio, mokyklinio amžiaus vaikai, studentai, liaudies, styginių instrumentų, fortepijono atlikėjai.

Dainininkai skirstomi į 5 amžiaus grupes:

- I-oji - ikimokyklinio amžiaus vaikai iki 4 metų;
- II-oji - pradinių klasių moksleiviai (7-11 metų);
- III-oji - vidurinių klasių moksleiviai (11-14);
- IV-oji - 14-18 metų moksleiviai;
- V-oji - nuo 18 iki 28 metų.

Liaudies (kanklės, birbynės, lumzdeliai, skrabalai), Styginių (smuikai, violončelės) instrumentų, fortepijono atlikėjai skirstomi į tris amžiaus grupes:

- I-oji - 7-12 metų;
- II-oji - 12-18 metų;
- III-oji - 18-28 metų;

Ribinių metų dalyvių amžius skaičiuojamas iki rugsėjo 1d. Gimusieji po rugsėjo 1d. priskiriami vyresnei amžiaus grupei.

Ansamblių kategorija nustatoma pagal daugumos dalyvių amžių.

Šeimyninių ansamblių dalyviai gali būti įvairaus amžiaus grupių.

Kiekvienas atlikėjas festivalyje ir konkurse gali dalyvauti tik vieną kartą.

Repertuaras

Dainininkai - visi dalyviai parengia po du laisvai pasirinktus kūrinius (bendra trukmė 4-6 min.). Viena iš repertuaro dainų turi būti lietuvių liaudies daina (autentiška, išplėtotą ir t.t.). Dalyviai gali atlikti lietuvių ir užsienio kompozitorių kūrinius, savo kūrybos dainas lietuvių kalba.

Labai svarbu, kad pasirinktas repertuaras atitiktų amžiaus ir balso ypatybes. Jei dainą palydi judesys, svarbu, kad jis būtų saikingas ir estetiškas.

Instrumentalistai:

I-oji amžiaus grupėje - dvi

Jaunieji programos atlikėjai Clevelando lietuvių Vasario 16-osios šventės metu.

V. Stankaus nuotr.

skirtingo pobūdžio pjesės. Trukmė 3-5 min.

II-oji amžiaus grupė - dvi skirtingo pobūdžio pjesės. Trukmė 4-6 min.

III-oji amžiaus grupė - du skirtingo pobūdžio kūriniai. Trukmė 5-7 min.

Vienas kūrinys privalo būti lietuvių kompozitorių.

Dainininkams, instrumentalistams gali akompanuoti vienas akomponiatorius arba įvairios sudėties instrumentiniai ansambliai (ne daugiau kaip 7 dalyviai). Konkurse neleidžiama naudoti fonogramomis, elektroniniais instrumentais, išskyrus šventinį koncertą.

Rekomenduojama, kad dainininkams pagal galimybes akompanuotų moksleiviai.

Laikas ir vieta

I-sis JAV lietuvių jaunųjų atlikėjų festivalis vyks tik vieną dieną - birželio 3 d. (sekmadienį) Lemonte, PLC (Illinois valst.). Pirmasis etapas vyks peržiūros - konkurso forma pirmoje dienos pusėje. Po pietų rengiama šventinis koncertas.

Jei susidarytų daug pageidaujančių dalyvauti festivalyje - Čikagos ir apylinkių kolektyvai, pavieniai atlikėjai gali būti perklausomi dieną anksčiau.

Vertinimas

Atlikėjai vertinami pagal atlikimo lygį, vokalinę ir sceninę kultūrą, interpretaciją, vokaliinius duomenis, repertuaro atlikimą, akompanavimą. Visi instrumentalistai

- pagal meninį - techninį kūrinių atlikimą.

Visi dalyviai apdovanojami Padėkos raštais, o Festivalio laureatai - specialiais diplomais, premijomis.

Dalyvius vertins specialistų vertinimo komisija.

Norintys dalyvauti festivalyje - konkurse užpildo ir siunčia paraiškas iki š.m. gegužės 1 d. Paraiškose nurodoma: žanras (pvz.: dainavimas), dalyvio ar dalyvių vardai ir pavardės, gimimo data, pedagogo vardas ir pavardė. Papildomai nurodoma ar reikia akomponiatoriaus.

Paraiškos dalyvauti siunčiamos Meno mokyklėlės adresu:

P.O. BOX 4102

Wheaton, ILL, 60189

Marija Remienė

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuva iškilmingai paminėjo 83 - čiają Nepriklausomybės šventę ir prie Signatarų namų Vilniuje, kuriuose 1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta Lietuvos valstybė.

Elta nuotr.

VYRIAUSYBĖ PATEIKĖ SEIMUI KONSTITUCIJOS PATAISAS

Premjeras Rolandas Paksas vasario 22 dieną Seimo pirmininkui Artūrai Paulauskui atsiuntė vasario 13 dieną Vyriausybės patvirtintą Konstitucijos pataisus.

Tačiau Vyriausybė neturi Konstitucijos keitimo iniciatyvos teisės.

Konstitucijos pataisas turi teisę inicijuoti ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis Seimo narių arba ne mažiau kaip 300 tūkst. piliečių.

Vyriausybė Seimo vadovui pateikė trijų - 47, 119 ir 36 Konstitucijos straipsnių - pataisas bei Konstitucinio įstatymo projektą. Ji siūlo 47 straipsnį papildyti nuostatomis, jog žemės ūkio paskirties žemę gali įsigyti nacionaliniai juridiniai asmenys, savivaldybės bei užsieniečiai ir užsienio juridiniai asmenys, atitinkantys Konstituciniame įstatyme nustatytus europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus.

Taip pat Vyriausybė siūlo pakeisti 119 straipsnį, pratęsiant savivaldybių tarybų kadenciją nuo trejų iki ketverių metų, be to, įtvirtinti teisę Lietuvoje reziduojantiems Europos Sąjungos valstybių

Tarptautinės istorinio teisingumo komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris paragino Vokietiją tiesiogiai mokėti kompensacijas Lietuvos piliečiams, kurie per Antrąjį pasaulinį karą buvo išvežti priverstiniais darbais į Trečiąjį reichą.

Lankydamasis Berlyne, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti pirmininkas E. Zingeris kreipėsi į Vokietijos federalinio kanclerio įgaliotinį Vokietijos įmonių fondo iniciatyvai Otto Lambsdorf, ragindamas politinėmis priemonėmis paspartinti įstrigusį tiesioginių kompensacijų Lietuvos gyventojams, per Antrąjį pasaulinį karą išvežtiems priverstinių darbų į Vokietiją, mokėjimo procesą.

E. Zingeris praėjusį Berlyne dalyvavo vykusiame Amerikos žydų organizacijų ir Vokietijos vyriausybės atstovų koordinaciniame posėdyje. Pastarąjį dešimtmetį Vokietijai išmokant kompensacijas už priverstinius darbus Baltijos šalių gyventojams, tarpininkavo Rusijos, Ukrainos ir Baltarusijos fondai.

Pernai vasarą Vokietijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo remiantis, kompensacijos Lietuvos piliečiams už priverstinius darbus reichui bus mokamos per Rusijoje veikiančią fondą.

E. Zingerio teigimu, Lietuvos valdžios institucijos

piliečiams rinkti ir būti išrinktiems į savivaldybių tarybas.

36 straipsnį siūloma papildyti nuostata, kad Lietuva Europos Sąjungai deleguoja tam tikras galias bei įtvirtinti Europos Sąjungos teisės normų viršenybę virš Lietuvos įstatymų.

Šie Konstitucijos pakeitimai reikalingi Lietuvos integracijai į Europos Sąjungą.

Kitą savaitę Seimo neeilinėje sesijoje gali būti pateikta svarstyti viena iš šių trijų pataisų - dėl žemės ūkio paskirties žemės pardavimo. Kitos pataisos gali būti pateiktos kovo 10 dieną prasidedančioje eilinėje Seimo pavasario sesijoje. Seimui Konstitucijos 47 ir 119 straipsnio pataisas yra pateikusi ir opozicinės Socialdemokratinės koalicijos frakcija.

Kaip ir Vyriausybė, kairioji opozicija siūlo pratęsti savivaldybių kadenciją, tačiau teisę įsigyti žemės

jau daugiau nei metus reikalauja, kad Vokietija kompensacijas Baltijos šalių gyventojams, prievarta išvežtiems darbams į Vokietiją, mokėtų tiesiogiai, o ne per fondus - tarpininkus.

Pernai Lietuvai ir Austrijai pavyko susitarti, kad Austrijos vyriausybės kompensacijos Lietuvos piliečiams bus išmokamos tiesiogiai, per Lietuvos finansines institucijas. Kaip žinoma, Per Antrąjį pasaulinį karą Austrija buvo nacistinio reichio dalis, ir į jos teritoriją priverstiniais darbais buvo atvežti tūkstančiai svetimšalių. Austrijos kompensacijos Lietuvos piliečiams bus išmokamos jau šį pavasarį.

Iš viso karo metais Trečiajame reiche buvo 7,6 mln. svetimšalių darbininkų iš 20 valstybių. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra maždaug 10 tūkst. žmonių, privertinai dirbusių Trečiajame reiche ir turinčių teisę gauti kompensacijas. Lietuvos gyventojai pradėti gabenti darbams į Vokietiją 1942 metų sausio 28 dieną. Per trejus karo metus išvežta, skirtingais vertinimais, 51-70 tūkst. žmonių. Prievarta dirbo ir koncentracijos stovyklose kalėjo 30 tūkst. Lietuvos piliečių, tarp jų - 10 tūkst. žydų. Karo pabaigoje išlaisvinimo sulaukė tik apie 20 tūkst. lietuvių ir 2-3 tūkst. žydų.

ūkio paskirties žemę siūlo suteikti tik juridiniams asmenims.

Praėjusią savaitę Seimas balsų dauguma atsisakė papildyti vasario 20 dieną prasidėjusios neeilinės sesijos darbotvarkę opozicijos siūlymais, tarp kurių buvo ir minėtosios Konstitucijos pataisos.

Jeigu valdančioji koalicija nuspręs neeilinėje sesijoje vis tik svarstyti Vyriausybės pateiktas Konstitucijos pataisas, opozicijos atstovai žada reikalauti, kad jų pataisos taip pat būtų svarstomos. Kad būtų priimtose Konstitucijos pataisos, Seimas turėtų balsuoti du kartus su ne mažesne kaip trijų mėnesių pertrauka, o sprendimui priimti abiem atvejais reikia ne mažiau kaip dviejų trečdalių visų Seimo narių balsų.

Seime yra 141 narys.

KALINČIAM SAUSIO PERVERSMININKUI SUTEIKTA RUSIJOS PILIETYBĖ

Lukiškių kalėjime Vilniuje kalintis nuteistas 1991 metų sausio 13-osios antivalstybinio šamokslo dalyvis Juozas Jermalavičius gavo Rusijos pilietybę. Rusijos ambasadoje Vilniuje patvirtino BNS, kad J. Jermalavičiui pilietybė suteikta prieš porą savaičių jo paties prašymu ir jam jau įteiktas Rusijos piliečio pasas. Rusijos ambasados trečioji sekretorė Marija Urazova BNS korespondentui sakė, kad Rusijos pilietybė J. Jermalavičiui suteikta pagal įstatymą dėl santykių su užsienyje gyvenančiais tėvynainiais. Šis įstatymas numato, kad teisę į Rusijos pilietybę turi asmenys, turėję SSRS pilietybę ir nepareiškę pageidavimo tapti kitos šalies piliečiais. Pasak M. Urazovos, J. Jermalavičiaus prašymas atitiko įstatymo reikalavimus, todėl buvo patenkintas.

M. Urazova drauge pavirtino, kad Rusijos ambasada Vilniuje neketina imtis kokių nors veiksmų 61 metų J. Jermalavičiaus atžvilgiu, jam tapus Rusijos piliečiu.

Buvęs Lietuvos SSR kompartijos skyriaus vedėjas J. Jermalavičius, kaip ir drauge su juo kalintis kitas sausio šamokslininkas, buvęs Lietuvos SSR kompartijos vadas Mykolas Burokevičius, anksčiau teigė laiką save nebeegzistuojančios Sovietų Sąjungos piliečiais ir sakė neprašysią kitos pilietybės. Tačiau interviu Rusijos naujienų agentūrai "Interfax" 73 metų M. Burokevičius sakė, kad paprašė Lietuvos pilietybės ir ketina gyventi Vilniuje, kai išeis į laisvę, o J. Jermalavičius - Rusijos pilietybės ir leidimo gyventi Lietuvoje.

J. Jermalavičiui liko kalėti mažiau nei metai - jo

Juozas Jermalavičius ir Mykolas Burokevičius

8 metų bausmės laikas baigiasi 2002 metų sausio 15 dieną. 12 metų kalėti nuteistas M. Burokevičius jau atliko daugiau nei pusę bausmės, į laisvę jis turėtų išeiti apie 2006 metus.

Buvo paskelbta, kad šią savaitę į laisvę bus paleisti du nuteistieji 1991 metų sausio 13-osios antivalstybinio šamokslo byloje - 62 metų buvęs SSKP leidyklos direktorius Leonas Bartoševičius ir buvęs VRM viešosios tvarkos skyriaus vyriausiasis inspektorius 55 metų Jaroslavas Prokopovičius. Bausmės invalidams L. Bartoševičiui ir J. Prokopovičiui Lietuvos apeliacinis teismas sumažino, atsižvelgęs į jų

senyvą amžių bei prastą sveikatą, kuri pablogėjo kalint Vilniaus tardymo izoliatoriuje.

Kalėti toliau lieka dar trys sausio 13-osios perversmininkai - buvę Lietuvos SSR kompartijos veikėjai M. Burokevičius, J. Jermalavičius ir Juozas Kuolelis. Pastarasis yra nuteistas kalėti 6 metus, į laisvę jis turėtų išeiti apie 2005 m.

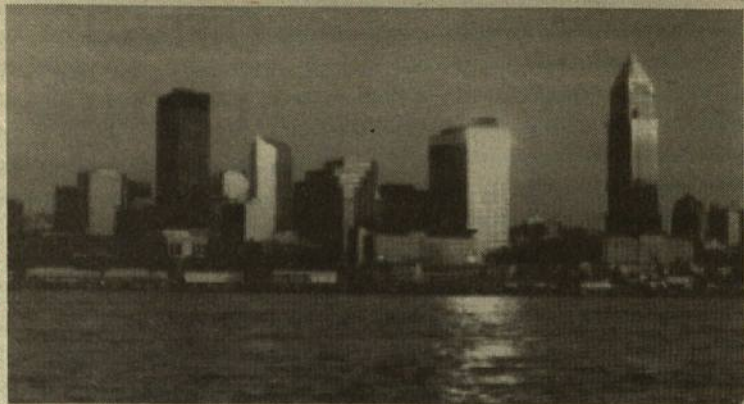
Ketverius metus kalėti nuteistas buvęs radijo stoties "Tarybų Lietuva" redaktorius Stanislavas Mickevičius nuo bausmės slapstosi Rusijoje. Daugelis kitų kaltinamųjų išvengė bausmės, nes pasislėpė nuo Lietuvos teisėsaugos Rusijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje.

14 žmonių žuvo ir šimtai buvo sužeisti per sovietų okupacinės kariuomenės ir KGB mėginimą nuversti teisėtą Lietuvos valdžią 1991 metų sausio 13 dieną.

**A. † A.
ANELEI
STANKAITYTEI**

**mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo
broliui daktarui JONUI STANKAIČIUI**

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 3 d., šeštadienį, 6:30 val.vak. Dievo Motinos salėje operos solistės A. Stasiūnaitės ir pianistės G. Čepinskaitės koncertas. Rengia "Lietuvių meno bičiulių klubas Clevelande".

KOVO 4 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Tautinių šokių ir dainų spektaklis. Ruošia International Service Center. (Dalyvauja Grandinėle).

KOVO 10 d., šeštadienį, Clevelando Amerikos Lietuvių Piliečių klubas rengia pobūvį - loteriją. Tikslas - gauti lėšų Lietuvių namų remonto išlaidoms.

KOVO 18 d., sekmadienį, po 10 val. Mišių, Dievo Motinos parapijos salėje įvyks skautijos Kaziuko Mugė.

KOVO 25 d., sekmadienį, 12 v. p.p., Lietuvių namų akcininkų metinis susirinkimas.

KOVO 25 d., pianistė Mūza Rubackytė koncertuos Canton, Ohio, su Canton simfoniniu orkestru. Informacija telefonu: (330) 452-3434.

BALANDŽIO 7 ir 8 dienomis Šv. Jurgio parapijos velykinių kepinų pardavimas.

BALANDŽIO 7 d., 6:30 val.vak., Clevelando LSK "Žaibo diena 2001" metinis parengimas Lietuvių namuose.

BALANDŽIO 8 d., sekmadienį, poeto Balio Augino knygos "Namų pašvaistė" pristatymas, rengia Korp. Giedra.

BALANDŽIO 20 d., penktadienį, Dievo Motinos salėje įvyks pianistų Sonatos ir Roko Zubovų pavasarinis koncertas. Rengia "Lietuvių meno bičiulių klubas Clevelande".

BALANDŽIO 22 d., 11:30 val. "Atvelykio stalas" Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 5 d., šeštadienį, 6 val.vak. "Exultate" choras ruošia "Dainų vakarą".

GEGUŽĖS 13 d., 11:30 val. "Motinos dienos" pusryčiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 28 d., 8:30 val. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv.Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

LIEPOS 22 d., 11:30 val. Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LIEPOS 14 d., šeštadienį, 4 v.p.p. 5-oji, jubiliejinė Gijos gegužinė, Beachland piknikų vietovėje, linksmins akordeonistas Bronius Mūras.

RUGSĖJO 23 d. Madų paroda "Rudens lapai", rengia skautės Židinietės.

LAPKRIČIO 11 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

GRUODŽIO 15-16 d. Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. Bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

12 -TASIS TARPTAUTINIS FESTIVALIS

Tautinių šokių ir dainų spektaklis,
dalyvaus ir Grandinėle

Sekmadienį, 2001 m. kovo 4-tą.
Allen Theatre, Clevelande (15-ta ir Euclid gatvė).

Pradžia 3 val. p. p.

Rezervuoti bilietai, \$ 10

International Services Center

Tel.: (216) 781-4560

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35.

PUSEI METŲ - \$20.

PIRMA KLASĖ - \$58.

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

WESTERN UNION PADEDA ŠEIMOMS SUARTĖTI

NAUJAME TŪKSTANTMETYJE

—Pinigų persiuntimai pelno brangų skambinimo laiką 2001 metų pavasarį—

Montvale, NJ - 2001.01.22 - Western Union Po kiekvieno pasinaudojimo paslauga, ant supanta šeimos ryšių palaikymo svarbą ne tik klientų kvitų bus atspausstas nemokamas per šventes, bet ištisus metus. Pradedant sausio telefono numeris ir asmens tapatybės kodas. 22-ra diena, klientai, besinaudojantys tarp- Nemokamam penkių minučių skambinimui tautine Pinigų Persiuntimo paslauga iš JAV, gauti tereikia išsukti nemokamą numerį ir kodą. kiekvieną kartą automatiškai gaus nemokamą Kuo dažniau šia paslauga naudojamas, tuo penkių minučių skambinimą telefonu į bet kur daugiau skambinimų pelnoma. pasaulyje. (Išskyrus Kanadą)

The Western Union "nemokamo skambinimo" pasiūla tęsiasi iki 2001.03.22. ir galioja persiuntimo įstaigų. Garsi savo pirminėmis visiems tarptautiniams persiuntimams iš JAV telegrafo paslaugomis, Western Union pradžia (Išskyrus Denver, Boston, Raleigh-Durham ir siekia 1851 metus, o elektroninės pinigų Seattle miestus) į Afriką, Meksiką, Vidurio ir persiuntimo paslaugos buvo įvestos 1871 Pietų Ameriką, Karibus, Rytų ir Vakarų Europą, metais. Per savo 94,000 agentų daugiau nei 185-Pietinę Aziją, Vidurinius Rytus ir Aziją, iose pasaulio šalyse, ši kompanija teikia greitas pinigų persiuntimo paslaugas. Western Union

Pagal Western Union Marketing vice- yra First Data Corp. (NYSE:FDC) dalis. prezidentą Barry McCool, "Šventės yra puiki Pageidaujantieji daugiau žinių apie Western proga atnaujinti šeimos ir draugystės ryšius. Union, prašomi aplankyti Internetą adresu Western Union tikslas yra pratęsti šią šventišką www.westernunion.com. **Skambinti:** Shannon nuotaiką į Naujuosius Metus, palengvinant tų Phillips, MS&L, **212-213-7059;** Renny Jackson, ryšių įgyvendinimą." Western Union, **201-263-5172.**

LIETUVIŲ FONDO DR. ANTANO RAZMOS PREMIJA

Remiantis paskutiniu 2000m. Lietuvių fondo suvažiavimo ir LF Tarybos pasiūlymais pradinei vienkartinę dr. Antano Razmos premijai Lietuvių fondo Pelno skirstymo komisija vienbalsiai paskyrė vienkartinę 25,000 dol. sumą.

Vienkartinė Švietimo premija skiriama organizacijai arba asmeniui, kuri 2000 m. švietimo srityje ypatingai pasitarnavo lietuvių išlaikymui užsienyje, Lietuvoje, Karaliaučiaus krašte, steigiant lietuviškas mokyklas ir Lietuvos universitetuose tobulinant, valstybinę lietuvių kalbą ir švietimą Lietuvoje.

Premijai apsvarstyti Lietuvių fondas pakvietė šešis švietimo žinovus; tris iš užsienio ir tris iš Lietuvos. Šiai komisijai vadovauti pakvietė Pasaulio lietuvių bendruomenės Švietimo komisijos pirmininkę Reginą Kučienę. Kiti komisijos nariai: dr. prof. Egidijus Aleksandravičius, "Draugo" redaktorė Danutė Bindokienė, dr. Darius Kuolys, dr. Prof. Violeta Kelertienė, dr. Remigijus Motuzas.

GAIRĖS PREMIJOS PASKYRIMUI

Dr. Antano Razmos premija gali būti skiriama už:

1. Švietimo darbus puoselėjant lietuvių užsienyje ir Lietuvoje.
2. Lietuvos švietimo sistemos demokratizavimą.
3. Humanistinių ir tautinių vertybių puoselėjimą Lietuvos mokyklose.
4. Lituanistinių mokyklų kūrimą ir jų veiklos plėtrą užsienyje, naujų lietuviškų mokyklų steigimą Vilniaus ir Karaliaučiaus kraštuose.
5. Modernių, kūrybingai ir efektyviai dirbančių mokyklų plėtrą Lietuvoje, sėkmingą jų vadybą.
6. Paramą socialiai apleistiems vaikams ir jų grąžinimas į mokyklas.
7. Vaikų ir jaunuolių asmeninės disciplinos skatinimą, kovą su narkomanija, alkoholizmu ir rūkymu Lietuvos mokyklose.
8. Naujų ugdymo būdų ir metodų taikyma Lietuvos ir užsienio mokyklose.

PARAIŠKA

Premijos kandidato vardas ir pavardė arba organizacijos pavadinimas

Pasitarnavimas 2000 metais švietimo srityje, ypatingai lietuvių išlaikymui užsienyje ir Lietuvoje bei Vilniaus ir Karaliaučiaus kraštuose steigiant lietuviškas mokyklas ir Lietuvos universitetuose, tobulinant valstybinę kalbą ir Lietuvos švietimą

Laimėjus premiją 25,000 dol. sumoje, kuriam tikslui ji bus panaudota?

Ar pasiekti rezultatai švietime atlikti valstybinėje institucijoje?

Pelno siekiančioje organizacijoje?

Ar siekiant asmeninio pelno?

Rekomenduotų kandidatų paraiškos turi būti grąžintos ne vėliau **kovo 15 d.** šiuo adresu: **Regina Kučienė, 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441-8680 USA**

Reikalui esant, platesnę informaciją galima pateikti atskirame lape.

IVAIRENYBĖS

Lietuvių pora Havajuose

Anądien USA Today dienraštis pranešė apie Honolulu mieste gyvenančius Nerijų ir Dainorą Puidas, kurie abu studijuoja Havajų universitete.

Jie atvyko iš Lietuvos į Weatherford kolegiją Texas. Jų atletiniai sugebėjimai - krepšinyje padeda siekti aukšąjį mokslą. Jiedu susituokė liepos mėnesį ir dairėsi kaip toliau tęsti studijas. Havajų universitetas pasirinko juos abudu studijuoti ir žaisti krepšinį. Aišku, jiedu varžosi tarpusavyje. Nerijus yra greitesnis, o Dainora geriau įmeta krepšius. Jiedu irgi gauna gerus pažymius moksle.

Dainora svajoja tapti krepšinio trenere, o Nerijus norėtų tapti verslininku. Abudu norėtų likti JAV, nors irgi mielai sutiktų žaisti profesinį krepšinį Europoje.

Sumažėjo IRS revizijos

Pernai 50 % sumažėjo mokesčių ataskaitų IRS patikrinimai. Priežastys - sumažintas tarnautojų skaičius, pasenę kompiuteriai ir pasikeitę nuostatai. Tačiau IRS vadovas Charles Rosotti įspėja mokesčių mokėtojus ne-bandyti apgavysčių užpildant mokesčių lapus. Pernai buvo patikrinti 618,000 mokesčių mokėtojų gražinti lapai. Tai buvo tik 0.49 % visų gautų 124.9 milijono užpildytų lapų.

Dalina bulves

Pernykštis bulvių derlius Idaho valstijoje buvo nepaprastai didelis. Valdžia nenori jų supirkinėti. Žmonoms patariant, bulvių augintojai žada dovanoti apie 24 milijonus svarų bulvių. Pradėta mažu mastu - dalinant bulves vietinėms šalpos organi-

zacijoms. Vėliau ūkininkai kreipėsi į America's Second Harvest organizaciją, kuri tvarko krašte 200 šalpos centrų tinklą. Šalpos centrai sutiko priimti 15 milijonų svarų bulvių. Tai buvo didžiausia maisto paramos auka Ame-rica's Second Harvest veiklai.

Buriuotojos laimėjimai

Anglijos buriuotoja Ellen MacArthur buriuodama "Kingfisher" jachtą aplink pasaulį, laimėjo pirmą vietą. 25,000 mylių kelionę jūromis ji atliko per 94 dienas, 4 valandas, 25 minutes ir 40 sekundžių, išplaukdama lapkričio 9 d. iš Les Sables-d'Olonne uosto Prancūzijoje. 24 m. amžiaus buriuotoja tą kelionę atliko pati viena, apiplaukdama aplink pasaulį.

Ji yra vėl pasiruošusi dalyvauti "Atlantic Challenge" varžybose, kur teks buriuoti iš Europos į JAV ir atgal.

Shamu iškeliauo

Busch Entertainment Corp. pardavė jūrinį "Sea World" parką - Six Flags Ohio" pasi- linksminimo parkui. Tame jūros pasaulyje buvo pargarsėjęs Shamu - orka banginis. Iš tikro ten laikė 3 tokius banginius, kurie pakaitomis dalyvaudavo pasirodymuose. Dabar banginius, delfinus ir pingvinus perkels į Sea World parkus - San Diego, Orlando ir San Antonio. Banginiai į ten yra skraidinami lėktuvais.

Ger.J.

Gastronominių terminų žodynas

Panevėžyje pristatytas pirmasis Lietuvoje išleistas gastronominių terminų žodynas, praneša ELTA.

"Lietuvių-prancūzų prancūzų-lietuvių kalbų maisto ruošimo ir lankytojų aptarnavimo terminų aiškinamąjį žodyną" sudarė panevėžietė mokytoja metodinė Vitalija Blebaitė. Tūkstančio vienetų

DIRVAI
AUKOJO

B.Karalius, St. Croix U.S. 65
L.Bložė, St. Pete., FL 25
R.Ghatak, Richmond, VA 25
Z.Case, Sacramento, CA 20
A.Bagdžiūnas, Hillcrest NY.,
Pradžios mokyklos draugui
Vladui Vijeikiui atminti 15
A.Liepinaitis, Riverside, IL ... 15
J.Žemaitis, Cicero, IL 15
S.Tikuišis, Rockford, IL 15
A.Stankūnas, Santa Monica CA...10
Z.Jurgelaitis, Cleveland, OH ... 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

tiražu Panevėžio UAB "Nevėžio spaustuvė" išleistame žodyne yra apie 4500 žodžių.

Žodyną pristačiusi autorė teigė, kad jis yra skirtas maisto ruošimo darbuotojams, barmams, padavėjams bei juos ruošiantiems pedagogams.

Žodynas taip pat pasitarnaus ir verslininkams, namų ekonomėms ir mūsų šalies turistams svečiose šalyse.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

888 E. 200th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir batzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių kopytėla erdvi, vėsinama,
telidanti jaukią atmosferą būdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNIONSAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS:

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel.: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ - 2001

Visi skrydžiai - geriausiomis kainomis
Atstovaujama FINNAIR. SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įlaiguotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įlaiguojimas

V.R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas

17930 Haff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530